ΑΙ ΜΟΥΣΑΙ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

ΤΗι ΕΥΓΕΝΕΙ ΣΥΜΠΡΑΞΕΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΛΟΓΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ

ΛΕΩΝΙΔΟΥ Χ. ΖΩΗ

ΕΤΟΣ Γ'. 15 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ **ΑΡΙΘ. 49—50**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ν. Μινώτου· Ὁ τρύγος τῆς σταφίδος ἐν Ζακύνθῳ.—Σπήλιου Γ. Πασσαγιάννη· Ἔρως καὶ σωφροσύνη.—Στεφ. Μαρτζώκη· Ἀστὴν Ἄννα (ποίησις).—Κ. Ν. Καιροφύλακος· Μαρῖνος Φαλιέρος (συνέχ.)—Σ. Δε Βιάζη· Ἡ ἐπίσημος ἔκθεσις τῶν Ἰταλῶν ἐπιστημόνων· (συνέχεια) — Γεωργίου Δ. Μάνεση· Δημόσια Θεάματα ἐν Κεφαλληνίᾳ.—Λεωνίδ. Χ. Ζώη. Αἱ ἐν Ζακύνθῳ Συντεχνίαι. (συνέχεια)—Εἰς τὴν Ξανθὴ (ποίησις)—Εἰς τὴν εἰκόνα ποθητῆς ἔμοι κόρης (ποίησις)—Παν. Δ. Ἀβούρη, Πίστις, Ἐλπίς, Ἔρως. . .—Ν. Μινώτου, Γλωσσικά.—Ἀγγέλματα καὶ δημοσιεύσεις.—Ἀλληλογραφία—Εἰδήσεις.

ΕΝ ΖΑΚΥΝΘΩι

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Ο «ΦΩΣΚΟΛΟΣ»

Σ. Ν. Καψοκεφάλου

1894.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ-ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ
ΑL.Σ3.VL.Φ6.0055

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΑΙ ΜΟΥΣΑΙ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

ΕΤΟΣ Γ'. 15 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1894 ΦΥΛΛ. Ν.' ΝΑ.

Ο ΤΡΥΓΟΣ ΤΗΣ ΣΤΑΦΙΔΟΣ

ΕΝ ΖΑΚΥΝΘΩι.

—

Ἐν Ζακύνθῳ ὁ τρύγος καὶ ἡ συγκομιδὴ (κοινῶς λεγομένη β ε ν τ έ μ α ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ **vendemia**) τῆς σταφίδος εἶναι ὅλως πεζὰ πράγματα, δὲν περιέχουν καμμίαν ποίησιν, δὲν διεγείρουν ποσῶς τὴν φαντασίαν, εἶνε ψυχρὰ καθὼς ψυχρὸν εἶνε τὸ συμφέρον. Οἱ μὲν ἀγρολῆπται, ἢ οἱ κοινῶς λεγόμενοι σέμπροι (ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ **sempre**), πασχίζουν παντοιοτρόπως πῶς νὰ πάρουν περισσοτέραν σταφίδα, οἱ δὲ τρυγητάδες πῶς νὰ πάρουν περισσότερα ἡμερομίσθια. Ἡ σταφίδα παίρνεναι ἢ ἁρπάζεται ὑπὸ διάφορα προσχήματα καὶ διαφόρους ὀνομασίας. Τὴν παίρνουν τὴν σταφίδα ὡς τ σ ά μ π ο υ ρ α (οὕτω ὀνομάζουσι τὰ δῆθεν ὑπόλοιπα ἐκ τοῦ τρύγου, τὰ ὁποῖα ὅμως πολλάκις ἀποτελοῦσι οὐχὶ μικρὸν μέρος τῆς ὁλικῆς παραγωγῆς τοῦ κτήματος), τὴν πέρνουν ὡς πορτάδα, (ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ **portata via** παρμένη) τῆς σέμπρας, τῶν παιδιῶν τοῦ σέμπρου κὶ αὐτοῦ τοῦ σέμπρου (δ ι ό τ ι ἔ χ ε ι κ ό π ο υ ς). Οὔτε χοροὶ, οὔτε τραγούδια, οὔτε εὐθυμίαι, οὔτε ἄλλαι διασκεδάσεις παρακολουθοῦν τὸν τρύγον. Ὅλα ταῦτα εἶνε προϊόντα τῆς ἐξημμένης φαντασίας τῶν ποιητῶν. Τόποι συγκεντρώσεως τῶν ἐργατῶν τοῦ τρύγου δὲν ὑπάρχουν. Ὅστις θέλει νὰ τρυγήσῃ προσπαθεῖ ἐκ τῆς προτεραίας νὰ εὕρῃ τρυγητὰς, οἱ ὁποῖοι, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἔρχονται εἰς τὸ κτῆμα τὴν αὐγὴν καὶ ἀφοῦ δύσῃ ὁ ἥλιος καὶ παύσῃ ὁ τρύγος ἀναχωροῦν διὰ νὰ ἐπιστρέψουν πάλιν τὴν ἐπομένην αὐγήν. Ὁ τρύγος τῆς σταφίδος δὲν εἶναι διασκέδασις, εἶναι κόπος, εἶναι ἀγὼν, εἶναι ἐπασχόλησις ὀχληρὰ καὶ ἐπίπονος καὶ διὰ τοὺς τρυγητὰς καὶ διὰ τοὺς ἐπιστατοῦντας κτηματίας—εἶναι πόλεμος—(**la lutte pour la vie**). Διὰ τοῦτο οἱ χωρικοὶ προσομοιάζουσι τὸν τρύγον μὲ τὸν θερισμὸν τῶν σιτηρῶν καὶ μὲ τὸν πόλεμον—θέρος—τρύγος—πόλεμος.—Πράγματι ἡ συγκομιδὴ τῆς σταφίδος εἶναι πόλεμος μεταξὺ τῶν σταφιδοπαραγωγῶν καὶ τῶν κλεπτῶν. Οἱ μὲν κλέπται πολυαριθμότεροι ἐφευρίσκουν χίλια μέσα διὰ νὰ κλέψουν τὴν σταφίδα καὶ πῶς νὰ κλέψουν περισσότερον. Οἱ δὲ κτηματίαι, πολὺ ὀλιγώτεροι, ἀγωνίζονται, κοπιάζουν, ἐξοδεύουν χρήματα διὰ νὰ ἐμποδίσουν τὸ κλέψιμον, ἢ νὰ περιορίσουν τὴν κλεψιὰ ὅσον εἰμποροῦν περισσότερον. Ὥστε κοντὰ εἰς τὰ τόσα ἄλλα ὑπέρογκα ἔξοδα τῆς καλλιεργείας τῆς σταφίδος προστίθεται καὶ τὸ ἀρνητικὸν ἔξοδον τῆς φυλάξεώς της εἰς τὰ κλήματα, εἰς τὸν τρύγον, εἰς τὰ ἁλώνια, ὄχι διὰ νὰ ἐμποδισθῇ ὁλοσχερῶς ἡ κατάχρησις, ἀλλὰ διὰ νὰ περιορισθοῦν αἱ κλοπαὶ, αἱ ἁρπαγαὶ καὶ αἱ καταχρήσεις. Μετὰ τὸν ἐξευτελισμὸν μάλιστα τῶν τιμῶν τοῦ προϊόντος, ὁ κτηματίας ἀντὶ νὰ εὐθυμῇ, ἀντὶ νὰ ὀνειροπωλῇ, σκέπτεται τὰ ἔξοδά του, σκέπτεται τὰ πληρωνόμενα ἡμερομίσθια τῶν τρυγητῶν, σκέπτεται τὰ χρήματα τὰ ὁποῖα δίδει εἰς τοὺς φύλακας καὶ ἐπιστάτας, διὰ τὴν συγκομιδὴν τῆς σταφίδος εἰς τῆς ὁποίας τὴν ἀξίαν εἶναι ἄδηλον, ἐὰν θὰ εἰσπράξῃ τὰ παρ' αὐτοῦ προκαταβαλλόμενα ἔξοδα.

Ἡ τροφὴ τῶν τρυγητῶν εἶναι λεπτὴ καὶ σύμφωνος πρὸς τὸ νηστίσιμον τῶν ἡμερῶν. Ὁ μὲν ἀγρολήπτης δίδει τὸ ψωμὶ, ὁ δὲ ἀγροδότης δίδει ἐλαίας, κουκιὰ καὶ κρεμμύδια.—Ἀλλ' αἱ δαπάναι τοῦ τρύγου σήμερον ἐδιπλασιάσθησαν. Ἄλλοτε αἱ γυναῖκες ἐλάμβανον ἡμερομίσθια ἀπὸ μίαν δραχμὴν μέχρι μιᾶς καὶ εἴκοσι ἑκατοστὰ τὸ πολὺ καὶ εἰς δραχμὰς παλαιάς· οἱ δὲ ἄνδρες ἐλάμβανον ἡμερομίσθια ἀπὸ δραχμὴν μίαν καὶ εἴκοσι ἑκατοστὰ μέχρι δραχμῆς μιᾶς καὶ σαράντα ἑκατοστὰ καὶ εἰς δραχμὰς παλαιάς. Σήμερον αἱ μὲν γυναῖκες λαμβάνουν ἡμερομίσθια δραχμὴν μίαν καὶ πενῆντα ἑκατοστὰ καὶ δραχμὴν νέαν, οἱ δὲ ἄνδρες δραχμὰς δύο καὶ τρεῖς καὶ ταύτας δραχμὰς νέας. Τὰ ἡμερομίσθια πληρώνονται ὑπὸ τοῦ ἀγροδότου καὶ τοῦ ἀγρολήπτου κατὰ τὴν ἀναλογίαν ἣν ἕκαστος τούτων ἔχει ἐπὶ τοῦ καρποῦ. Μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ὁ ἀγρολήπτης ἐργάζεται αὐτοπροσώπως αὐτός τε καὶ ἡ οἰκογένεια αὐτοῦ καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ τρύγου ἀντὶ νὰ πληρώσῃ λαμβάνει καὶ ὑπόλοιπον ἐκ τῶν ἡμερομισθίων.

Μετὰ τὸν τρύγον ἔρχεται ἡ ἀποξήρανσις τῆς σταφίδος εἰς τὰ ἁλώνια καὶ μετὰ τὴν ἀποξήρανσιν ὁ καθαρισμός της καὶ μετὰ τοῦτον ἡ μεταφορά της εἰς τὴν πόλιν. Ἐν ὅσῳ διαρκεῖ ἡ ἀποξήρανσις καὶ μένει ἡ σταφὶς εἰς τὰ ἁλώνια ὅλοι ἐπαγγέλλονται τοὺς μετεωρολόγους καὶ γνώστας τοῦ καιροῦ. Ἡ προσοχὴ ὅλων καταβάλλεται εἰς τὸ φεγγάρι καὶ εἰς τὰς φάσεις του. Ὅλοι παρατηροῦν τὰ ἄστρα καὶ τὰ ἐλάχιστα νεφίδια παρουσιαζόμενα εἰς τὸν οὐρανόν. Φόβοι καὶ καρδιοκτύπια εἶνε τὰ καθημερινὰ τοῦ ἀτυχοῦς κτηματίου παρακολουθήματα. Εἰς τρόπον ὥστε ἀπὸ τὴν ὡρίμανσιν τοῦ ἀτυχοῦς τούτου προϊόντος, τῆς σαφίδος, μέχρι τῆς εἰς τὴν πόλιν μεταφορᾶς της, ὁ τρύγος καὶ ἡ συγκομιδὴ ἐν γένει τῆς σταφίδος δὲν περιέχουσι μηδεμίαν τέρψιν, ἀλλὰ ἀγῶνας, δαπάνας, δυσαρεσκείας, κόπους, μόχθους, λύπας, κινδύνους καὶ φροντίδας.

Ἡ σταφὶς κλέπτεται καὶ ἡ κλοπή της δικαιολογεῖται μὲ ἀπαραδειγμάτιστον κυνισμόν. Εἶνε καρ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

πὸς, λέγουν οἱ κλέπτοντες αὐτὸν, προωρισμένος διὰ νὰ κλέπτεται. Κλέπτεται εἰς τὰ κλήματα, κλέπτεται εἰς τὸν τρύγον, κλέπτεται εἰς τὰ ἀλώνια, κλέπτεται κατὰ τὴν μεταφοράν του, κλέπτεται εἰς τὸ ζύγισμα ὑπὸ τῶν ἀποθηκαρίων, κλέπτεται εἰς τὸ ζύγισμα ὑπὸ τῶν μεγαλεμπόρων, κλέπτεται εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς τόπους τῆς καταναλώσεως, εἰς τὸ ζύγι, εἰς τὴν τιμὴν, εἰς τὰ ἐνοίκια τῶν ἀποθηκῶν καὶ εἰς ὅλα ἐν γένει τὰ ἔξοδα. Τοιοῦτο κλεπτοπροϊὸν δὲν ἠμπορεῖ βεβαίως νὰ περιέχῃ ποίησιν καὶ νὰ ἐξεγείρῃ τὴν φαντασίαν.

Δὲν γνωρίζω τί γίνεται εἰς τὰ ἄλλα σταφιδοφόρα μέρη, ἀλλὰ εἰς τὴν Ζάκυνθον ὁ τρύγος καὶ ἡ συγκομιδὴ ἐν γένει τῆς σταφίδος οὐδενὸς τὸν ποιητικὸν οἶστρον ἐξάπτει. Καὶ ὅμως εἰς τὴν τύχην τοῦ προϊόντος τούτου πρέπει νὰ ἐνδιαφέρωνται πάντες, καὶ οἱ παράγοντες σταφίδα καὶ οἱ μὴ παράγοντες ταύτην, πρέπει νὰ ἐνδιαφέρωνται πάντες οἱ ἕλληνες, διότι σπουδαίως ἐνδιαφέρεται τὸ Κράτος. Ἐν τούτοις πολλάκις ἤκουσα σταφιδοκτηματίας πολίτας καὶ χωρικοὺς, οἵτινες, ἀφοῦ εἶχον σώσει τὸν σταφιδοκαρπόν των, ἐχαίροντο σατανικὴν χαρὰν, διότι ἡ βροχὴ ἔβρεχε τὴν εἰς τὰ ἀλώνια ἁπλωμένην σταφίδα τοῦ γείτονός των. Ἂς βρέξῃ, ἔλεγε χωρικός τις, διὰ νὰ φυτρώσῃ τὸ ραδίκιο. Ἄλλος ἔλεγεν, ἂς βρέξῃ διὰ νὰ κάμουν κολοκίθια ἡ κολοκιθιές μου· καὶ ἄλλος ἂς βρέξῃ διὰ νὰ φυτρώσῃ χόρτο νὰ βοσκήσουν τὰ ζωντανά μου.—Ὁ ἀτομισμὸς καὶ τὸ ἀτομικὸν συμφέρον κατέπνιξαν τὸ γενικόν. Ἀλληλεγγύη μεταξὺ ἀγροδότου καὶ ἀγρολήπτου, μεταξὺ κτηματίου καὶ ἐργάτου δὲν ὑπάρχει. Ἀγροδότης καὶ ἀγρολήπτης κτηματίας καὶ ἐργάτης κακοβλέπονται. Ὁ ἠθικὸς δεσμὸς ὅστις ἄλλοτε τοὺς συνέδεεν ἐκόπη. Ὁ ἀτομισμὸς καὶ τὸ ἀτομικὸν συμφέρον παντοῦ βασιλεύουν καὶ τὰ πάντα σήμερον διέπουν. Διατὶ νὰ μὴ βασιλεύουν καὶ εἰς τὴν σταφίδα, διατὶ νὰ μὴ διέπουν καὶ αὐτὴν τὴν σταφίδα;

Ν. Μ.

ΕΡΩΣ ΚΑΙ ΣΩΦΡΟΣΥΝΗ

—=—

Ι

Οἱ γέροντες, ἐκ κακεντρεχείας βεβαίως, συμβουλεύουσι τὴν ἐγκράτειαν καὶ σωφροσύνην ἐν τῷ ἔρωτι, ἀποκαλοῦντες τοῦτον ὀλισθηρὸν καὶ ἐπικίνδυνον καὶ παράφορον καὶ σκανδαλώδη. Διὰ τὸν ἁπλούστατον, βεβαίως, λόγον, ὅτι οὗτοι ἐκτὸς μάχης πλέον τεθέντες φθονοῦσι τοὺς σθεναροὺς μαχητὰς, καί περ πλειότεροι παρ' ἄλλοτε ἔχοντες τὴν διάθεσιν νὰ τοὺς μιμηθῶσιν. Ὑπὸ τὸ πρόσχημα δὲ τῆς πείρας καὶ τῆς ὡριμότητος τῶν σκέψεων ἀποκρύπτοντες τὰς διαυλακούσας τὸ πρόσωπον ἀπεχθεῖς ρυτίδας, βάλλουσιν ἐκ τοῦ ἐμφανοῦς τὰ φθονερὰ τῆς ἀτομικῆς των ἀνεπαρκείας βέλη, ἀβλαβῆ πάντοτε τόσον, ὅσον καὶ ἡ ἤρεμος παρουσία των εἰς κύκλον στρηνυζόντων κορασίων.

* * *

Γέρων τις μοὶ ἔλεγέ ποτε:

—Οἱ νέοι ἔχετε ἀνάγκην νοὸς ἐγκρατοῦς καὶ σώφρονος, ὅταν συμπέσῃ νἀγαπήσητε. Ἡ ἡλικία σας εἶνε νευρικὴ, ζωηρὰ, ἀνυπόμονος, ἐπιπόλαιος. Ἀπώλλυσθε εἰ μὴ εὐμοιρήσητε σωφροσύνης ἐν τῷ ἔρωτι· αὕτη πολλῶν ἀτόπων φυγαδεύει τὴν μεταμέλειαν. Νέοι, σωφρονεῖτε!...»

* * *

Ἄλλος τις συνεπλήρου ἄλλοτε, σχολαστικώτερος οὗτος:

—Πολὺ τὸ παράτολμον, ραγδαῖος ὢν, ἔχει ὁ ἔρως, ὅταν τύχῃ μάλιστα τὸ σῶφρον μὴ ἔχων σύμπάρεδρόν τε καὶ σύμβουλον. Ἡ σωφροσύνη πάντοτε τιμᾷ τοὺς τιμῶντας καὶ ἐκδικεῖται τοὺς καταφρονοῦντας αὐτῆς. Νέοι, τιμᾶτε τὴν σωφροσύνην!...

* * *

Τρίτος, ἀποφθεγματικώτερος:

—Νέοι ἀποκρούεσθε τὰς ἀπὸ τοῦ ἔρωτος προσβολάς. Μὴ εἰς στυγερὰς πράξεις ἐξοκέλλητε διὰ τοῦ ἔρωτος. Τίθεσθε χαλινὸν εἰς τὰ πάθη. Προβάλλεσθε εἰς τὰς τοῦ ἔρωτος ἐπηρείας τὴν σωφροσύνην προπύργιον. Νέοι, πείσθητε τῇ γεγηρακυίᾳ τῆς πείρας φωνῇ, ἵνα μὴ μεταμεληθῆτε τὸ ὕστερον. Σωφρονεῖτε, νέοι, σωφρονεῖτε!...»

Τί θηρία ποῦ εἶν' οἱ γέροντες!...

ΙΙ

Ἤδη πρὸς τὸ πεῖσμα τῶν ἐρωτύλων ἀπομάχων τίθεται τὸ ἑξῆς ζήτημα: Ἔνθα ὑπάρχει ἔρως δυνατὸν καὶ σωφροσύνη νὰ συνυπάρχῃ;

Οἱ ἐτηροὶ πελατσταὶ ἀκολουθήσατε ὅπως κατὰ τοῦ γεροντικοῦ ἀντεπεξέλθωμεν φθόνου. Καὶ δὴ, ἀπὸ τοῦ σοφωτάτου ἀνδρῶν τε θεῶν τε ἀρξώμεθα, τοῦ Διός, ὃς πολλῶν δολωπίδων φρένας διέσεισε καὶ θέλγητρα ἔγνω, ὁ μακάριος.—Ὁ Ζεὺς ὑπῆρξε πάντοτε σώφρων; Ἀναμφιβόλως. Καὶ πῶς θέλετε νὰ παραδεχθῶμεν τοὐναντίον, ἀφ' οὗ εἰς ἕνα του πταρμὸν, μία φορὰ, ἐκ βάθρων ὁ Ὄλυμπος διεσαλεύθη καὶ ἀπὸ τῆς καταλεύκου του κεφαλῆς, ὡς εἶδος κόκκος πιτυρίδος ἀνεπήδησεν ἡ θεὰ τῆς σοφίας, καὶ σωφροσύνης;

—Ἀλλὰ τότε διατὶ ὁσάκις γλυκύς μη εἶλεν ἵμερος ἐφέρετο ὡς παιδίον, πολλάκις εἰς τοσοῦτον ὑπεκκαύσας τῆς παρακοίτιδος, τῆς τόσον ὑπομονητικῆς, τὸ χόλον, ὥστε καὶ ἀγωγὴν περὶ διαζυγίου νὰ τῷ ἐγείρῃ, ἐὰν μὴ κατ' εὐτυχίαν τοῦ μεγίστου τῶν Θεῶν, ἐγεννᾶτο πολὺ μετὰ τὴν παρακμὴν τοῦ βασιλείου τοῦ Ὀλύμπου καὶ τὴν διαδοχὴν τοῦ Γολγοθᾶ, ὁ μακαρίτης ὁ Σαρίπολος;—Ἀλλ' ὦ μακάριε, θὰ μ' ἐρωτήσῃ πονηρόν τι γερόντιον, μήτοι δὲν ἀναγνωρίζεις ὡς σωφροσύνην τὴν γεροντικήν του ἐκείνην ἐπίνοιαν, τοῦ νὰ εὐδοκῇ ἡ θεότης Του νὰ κατέρχηται εἰς τοὺς μαλθακοὺς κόλπους τῶν ὀλβίων ἐκλεκτῶν του, ὁτέ μὲν ὡς χρυσῆ βροχὴ, ὁτὲ δ' ὡς τράγος, ἄλλοτε ὡς ὄνος καὶ ὡς ρινόκερως ἄλλοτε;—Ἀναντιρρήτως ναί! μεγαλειτέραν σωφροσύνην δὲν θὰ ἐσυστηματοποίει θεὸς εἰμὴ Ζεὺς ἦν. Καὶ ἐσκέφθη πολὺ ὀρθῶς, διότι ἀρεσκόμενος ὁ παμπόνηρος νὰ τὰ ψήνῃ, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, μᾶλλον μὲ ὑπάνδρους —ὡς εὐαλώτους— ἢ [illegible] ἐλευθέρας, θὰ διέτρεχε κατ' ἀκολουθίαν τὸν κίνδυνον, εἰ μὴ προὐλάμβανε τοῦτον διὰ τῶν προφυλάξεων τῶν μεταμορφώσεών του νὰ ἐξέλθῃ ἡμέραν τινὰ μὲ συντετριμμένον τὸ σκέλος ἀπὸ τινὸς τῶν συζυγικῶν

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

κοιτίδων, ἃς τόσον θ ε ϊ κ ῶ ς παρεβίαζεν—ἐξήγνιζεν ἤθελον νὰ εἴπω. Διότι καὶ τότε, ἀναμφιβόλως, οἱ μακάριοι σύζυγοι θὰ ᾐσθάνοντο τοὺς κλασικοὺς περὶ τὸ μέτωπον κνισμούς, ὅπερ κληροδοτηθὲν, φαίνεται, ἔκτοτε περιεσώθη ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεὰν κληρονομικῷ, βεβαίως, δικαιώματι μεταβιβασθὲν μέχρις ἡμῶν καὶ σήμερον ἐγενικεύθη τόσον, ὥστε μόνον ὅταν λέγωμεν μὲ δύο-τρεῖς λέξεις λακωνικῶς—ἂν καὶ δὲν συμβαίνει ταῦτα ἐν τῇ Λακωνικῇ, διότι οἱ Λάκωνες μέχρις ἐπ' ἐσχάτων ὑπῆρξαν εἰδωλολάτραι μεταπεσόντες εἶτα εἰς φανατικωτάτους χριστιανοὺς—τ ὰ δ α ν ε ι κ ὰ τ ο ῦ γ ε ί τ ο ν ο ς, νὰ ἐννοῶμεν περὶ τίνος ὁ λόγος...

* *
*

Ἀφῶμεν τῶν ἄλλων Ὀλυμπίων τὰς θείας ἐν ἔρωτι ἀφροσύνας καὶ τὰ μεγάλα των καὶ μικρά, κατὰ τὸν Σεβαστὸν καὶ πάντοτε ἀνθηρὸν φίλον κ. Ἀσώπιον, σ κ α ν δ α λ ά κ ι α.... Ἔλθωμεν εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἀρχῆς τῶν ἐν τῷ κόσμῳ κακῶν, τὴν πρώτην ὑπὸ τοῦ ἀοιδίμου Διὸς πλασθεῖσαν πρὸς τιμωρίαν τῶν θνητῶν θνητὴν, καὶ τὰ κατ' αὐτὴν καὶ τὰ ἐκ ταύτης.

Ὁ μέγας, τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, Θεὸς διὰ νὰ τιμωρήσῃ τὸ ἀνθρώπινον γένος, ὅπερ εἰς μίαν του διάχυσιν ἔπλασε πρὸς ἰδίαν τέρψιν καὶ ὅπερ, διὰ τοῦ Προμηθέως δωρησαμένου αὐτῷ τὸ θεῖον πῦρ καὶ τέχνας παντοίας, ἄρχισε νὰ τοῦ μ π α ί ν ῃ σ τ ὸ ρ ο υ θ ο ῦ ν ι, διέταξε τοὺς ὑπηκόους ὑποθεοὺς Ἥφαιστον καὶ Ἑρμῆν καὶ Ἀθηνᾶν καὶ Ἀφροδίτην καὶ τὰς Χάριτας νὰ πλάσωσι γυναῖκα θνητὴν μεταδίδοντες αὐτῇ τὰς θείας των ἰδιότητας. Ὁ Ἥφαιστος περιωρίσθη εἰς τὸ νὰ τὴν ζ υ μ ώ σ ῃ ἐκ πηλοῦ καὶ τὴν ψ ή σ ῃ στὸ κ α μ ί ν ι —ἐντεῦθεν ἡ ἀπὸ γ ύ φ τ ω ν καταγωγὴ τῆς γυναικός, ἡ συμπάθεια πρὸς τὰ ζ υ μ α ρ ι κ ὰ καὶ ἡ πρὸς τὸ ψ ή σ ι μ ο κλίσις αὐτῆς. Ὁ Ἑρμῆς τῇ μετέδωκε τὴν πονηρίαν, τὰ θέλγητρα καὶ τὴν εὐγλωττίαν του. Ἡ Ἀθηνᾶ σωφροσύνην, ἡ Ἀφροδίτη ἀφρο(δ)σύνην· δηλ. ἥτε Ἀθηνᾶ καὶ ἡ Ἀφροδίτη—ζηλότυπον ἀεὶ τὸ θῆλυ—συνώμοσαν νὰ μὴ τῆς δώσουν τίποτε. Αἱ Χάριτες, τέλος, καλλονὴν, οἵαν μόνον ποιηταὶ—ὁ Γκίνης αἴφνης—θὰ ἐφαντάζοντο, τελείαν. Ἐπειδὴ δ' ὁ γέρω Δίας ἐνόμισεν, ὅτι πάντες οἱ ἐπιταχθέντες ὑπο-θεοὶ τῇ μετέδωκαν ἀπὸ κἄτι τι—ποῦ νὰ ὑποπτευθῇ τὴν προδοσίαν τῶν θυγατέρων του!—, ἔκρινε καλὸν νὰ τὴν ὀνομάσῃ, (τὸ βάπτισμα δὲν ἦτο γνωστὸν τότε), Πανδώραν. Καὶ τὸ κατώρθωσε.

Μετὰ ταῦτα διέταξε τὸν Ἑρμῆν νὰ κάμῃ τὸν κ α β α λ λ ι έ ρ ο τῆς κυρᾶ—Πανδώρας, εἰς τὴν ὁποίαν ἐδωρήσατο καὶ πολύτιμον πυξίδα, καὶ τὴν ὁδηγήσῃ παρὰ τῷ Προμηθεῖ, ὅν ἰσχυρίσθη, ὁ ἐπίβουλος, ὅτι τῆς ὥριζε σύζυγον. Ὁ ἀγχινούστατος ὅμως καὶ προνοητικώτατος Προμηθεὺς, ἂν καὶ ἔρριψε πρὸς τὴν Πανδώραν μερικαὶς γ λ υ κ α ὶ ς μ α τ ι α ὶ ς, ἔχων ἀφορμὰς νὰ δυσπιστῇ πρὸς τὰ δῶρα τῶν Ὀλυμπίων ἀπέπεμψε μὲ ὕφος δυσηρεστημένου τοκογλύφου τόν τε Ἑρμῆν καὶ τὴν κυρὰ—Πανδώραν μὴ δεχθεὶς οὐδὲ τὴν πυξίδα τὴν πολύτιμον, ἣν ἐπιχαρίτως αὐτὴ τῷ προσέφερεν.

Ὁ Ζεὺς ἡττήθη. Εἶχε λησμονήσει, ὁ μακάριος, νὰ ἐξαποστείλῃ πρότερον τὸν πονηρόν του, κατ' εἰκόνα αὐτοῦ καὶ ὁμοίωσιν, ἐγγονίσκον, ὅπως προδιαθέσῃ τὴν καρδίαν τοῦ Προμηθέως καὶ τὴν ἔπαθε σὰν ἀγράμματος—καίτοι τότε δὲν εἶχεν ἀναφυεῖ γλωσσικῶν σημαιῶν σύγχυσις. Ὠργίσθη διὰ τὴν τοιαύτην του ἧτταν καὶ ἀμέσως διατάσσει τὸν μὲν Ἔρωτα νὰ μεταβῇ πάραυτα παρὰ τῷ ἀδελφῷ τοῦ Προμηθέως Ἐπιμηθεῖ καὶ ἐντείνων τὰ τόξα ἀγκυλώσῃ τὴν καρδίαν αὐτοῦ, τὸν δ' Ἑρμῆν ἵνα σπεύσῃ μετὰ τῆς Πανδώρας, εὐθὺς μετὰ τὸν Ἔρωτα παρ' ἐκείνῳ.

Οὕτω καὶ ἐγένετο. Ἡ ἁπαλὴ τοῦ Ἐπιμηθέως καρδία ᾐχμαλωτίσθη καὶ ὁ Ἑρμῆς τῷ προσέφερε μεταβὰς τὴν καλλίστην τῷ εἴδει γυναικῶν καὶ πρώτην, αὕτη δὲ ὡς γαμήλιον δῶρον τὴν πυξίδα. Ὁ Ἐπιμηθεὺς μαγευθεὶς, ἀνοίξας τὰς ἀγκάλας, ὁ θήλαιος, περιέσφυξε τὴν θεόπλαστον ὀσφὺν τῆς Πανδώρας—ἄδηλον ἂν ἔφερε κ ο ρ σ έ ν. Ἐκείνη ἐπιχαρίτως μειδιῶσα τῷ προσήνεγκε τὴν ἀργυρόηλον πυξίδα καὶ ἀπὸ κοινοῦ τὴν ἀπεσφράγισαν....

Ἀλλοίμονον! Ἡ πυξὶς ἐνεῖχε τ ο ῦ κ ό σ μ ο υ τ ὰ κ α κ ὰ, ἄγνωστα ὡς τότε, καὶ εἰς σκνῖπας, μυῖας, καὶ κώνωπας μεταμορφωθέντα ἐπέταξαν ἐκ τοῦ κόσμου τὰ πέρατα ἀπαισίως βομβοῦντα. Ἡ Πανδώρα ἔσπευσε νὰ κλείσῃ τὴν πυξίδα· ἀλλ' ἦν ἀργὰ πλέον. Τὰ κακὰ ἀπέπτησαν πάντα καὶ μόλις κατώρθωσε νὰ κρατήσῃ δεσμίαν ἐν τῇ πυξίδι τὴν Ἐ λ π ί δ α—καλὸν, ὅπερ μόνον μετὰ τῶν κακῶν ηὐδόκησε νὰ κατατάξῃ ἡ Θεότης Του.

Ὁ Ζεὺς ἐξεδικήθη ἐκδίκησιν διττήν.

Ἔκτοτε χρονολογοῦνται κληροτηθέντα ἡμῖν ἀπὸ τῆς ἁβροτέρας χειρὸς τὰ κακὰ τοῦ κόσμου. Ἔκτοτε παρήχθη τὸ ὀλέθριον καὶ τὸ, φοβερωτέρων τῶν κακῶν τῆς πυξίδος, πάροχον γένος τῶν γυναικῶν, ἀπὸ τῆς ἐπαράτου Πανδώρας.

Ἐκ τῆς γὰρ γένος ἐστὶ γυναικῶν θηλυτεράων,
Τῆς γὰρ ὀλώϊον ἐστι γένος· καὶ φῦλα γυναικῶν
Πῆμα μέγα θνητοῖσι μετ' ἀνδράσι ναιετάουσιν*)..
ποῦ ἀναθεμά την!

Ὁ Προμηθεὺς διὰ νὰ μὴν ἦνε ἐρωτευμένος ἀπώθησε σωφρόνως ποιῶν τὴν ἀρχὴν κακῶν τε γυναικῶν τε. Ἀλλὰ διατὶ, ὠγάθὸν γερόντιον, καὶ ὁ Ἐπιμηθεὺς δὲν ἀπώθησε τὴν ὡραιοτάτην Πανδώραν καὶ τὰ ὀλέθρια δῶρά της γενόμενος τοσούτων πρόξενος κακῶν;

—!!!..

Ἰσχυρίζονταί τινες—καὶ τοῦτο ἐν παρενθέσει—ὅτι εὐθὺς μετὰ τὸ πραξικόπημα ὁ Ἐπιμηθεὺς ἔπαθε....π ο δ ά γ ρ α ν...

* *
*

Ὁ Πριαμήδης, ἂν δὲν ἠγάπα παραφόρως τὴν θείαν Ἑλένην, φυσικὰ θὰ ἐφέρετο σωφρόνως. Θὰ ἠκολούθει τὴν πολὺ μετὰ ταῦτα καθιερωθεῖσαν ἀπό τινος ὄρους ὑπὸ τοῦ Μωϋσέως δεκάτην ἐντολὴν, δὲν θ' ἀνήρπαζε τὴν Ἑλένην, ὁ Μενέλαος δὲν θὰ ἐξωργίζετο, οἱ Ἕλληνες δὲν θὰ ἔδιψων ἐκδίκησιν, ὁ Τρωϊκὸς πόλεμος θὰ ἐματαιοῦτο, καὶ ἡ ἀνθρωπότης πᾶσα πάντων τῶν αἰώνων, ἰδιαίτατα δ' ἡμεῖς, θὰ ἐστερούμεθα δύο ἀριστουργημάτων θείας ἐμπνεύσεως, δύο ἀθανάτων ἐπῶν τῆς Ἰλιάδος καὶ Ὀδυσσείας, διότι καὶ Ὅμηρος δὲν θὰ ἐγεννᾶτο.

Καὶ ταῦτα πάντα διατί; διὰ νὰ κολακευθῇ ὁ φθόνος τῶν ἐσχατογήρων, συμβουλευόντων ἐν τῇ ἀγάπῃ τὴν σωφροσύνην, τὴν σωφροσύνην, τὴν σωφροσύνην..,.

* *
*

Ἔπειτα οἱ ἐν Τροίᾳ ἐνδοξότατοι τῶν Ἑλλήνων οἱ ἴδιοι Ἀγαμέμνων καὶ Ἀχιλλεὺς οἵων δὲν ἐπει-

(*) Ἡσίοδος

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ράθησαν κακῶν δι' ἐρωτικὰς διαιρεθέντες ἀντιζηλίας αὐτοί τε καὶ οἱ μετ' αὐτῶν στρατοὶ δι' αὐτούς;

Ἰδοὺ ὅ,τι ζητοῦσι σωφροσύνην ἐν ἔρωτι!...

III

Ἀλλά, καὶ αὖθις προσβάλλον τὸ ῥύγχος θὰ ἐρωτήσῃ πονηρὸν γερόντιον, μήπως ὁ σώφρων Βελλερεφόντης κρατήσας τοῦ ἔρωτος καὶ ἀπωθήσας τὴν μᾶλλον καὶ ἐμμανῶς ἐρῶσαν αὐτὸν Ἀντείαν, μήπως καὶ οὗτος δὲν ἀπέφυγε, σωφροσύνῃ πάντοτε, τάς τε φρικτὰς αὐτῆς διαβολὰς πρὸς τῷ μανιώδει ἔρωτι, ἀμειφθεὶς διὰ σωφροσύνην εἶτα, διά τε τῆς ὡραίας τοῦ Ἰοβάτου *) θυγατρὸς καὶ τῆς κληρονομίας τοῦ ἐνδόξου τῆς Λυκίας θρόνου;—Ναί! γέρον ἀγαθέ, ἀλλ' ἔνθα ὑπῆρχε σωφροσύνη οὐκ' ἔρως συνῆν. Ἀπώθησεν ὁ Βελλερεφόντης,—ἀνοήτως ἢ σωφρόνως ἀδιάφορον—, τὴν Ἀντείαν τοῦ Γιροίτου, ἁπλούστατα, διότι δὲν τὴν ἠγάπα. Τί τούτου φυσικώτερον; Μήτοι οἱ λιμοστέφανοι σου ἠμίσβεστοι ὀφθαλμοὶ διαβλέπουσί που ἐν τούτῳ ἴχνος σωφροσύνης κἄν;.. Ἀλλ' ἂν ἐκεῖνος ἐθανατοῦτο ὑπὸ τοῦ πατρὸς τῆς Ἀντείας Ἰοβάτου, πενθεροῦ μετέπειτα, καὶ τότε σωφροσύνη δι' ὑμᾶς ἤθελεν εἶσθαι ἡ καταφρόνησις τῶν τῆς ἀνθηρᾶς Ἀντείας ἐρωτικῶν θωπειῶν;...

Ἰδοὺ ὅπερ σωφροσύνην καλεῖτε!....

* * *

Μεταβῶμεν εἰς τοὺς χρόνους τοὺς ἱστορικούς.

Δαβὶδ ὁ μέγας προφητάναξ ἀναμφιρρήστως ἦν ὁ σωφρονέστερος τῶν ἀνθρώπων τοῦ κύκλου του καὶ τῆς ἐποχῆς του. Καὶ ὅμως ἐρασθεὶς τῆς ὡραίας τοῦ Οὐρίου γυναικός, πόσα τὸ ὕστερον μετανοήσας πικρὰ δὲν ἔσπεισε τῇ ἀφροσύνῃ δάκρυα, ὡς αὐτὸς οὗτος ὁ πεντηκοστὸς τῶν ποιητικωτάτων ψαλμῶν Σου τεκμηριοῖ;

Καὶ θέλετε, ὦ γερόντια, τὸν ἔρωτα σωφρονοῦντα;..

* * *

Ὁ πάγκαλος Ἰωσὴφ ἀπώθησε τὴν κυρά—Πετεφρίναν, ἥτις τοῦ ρ ί χ τ η κ ε στὰ γ ε μ ά τ α, ἁπλῶς διότι δὲν τ ο ὺ κ α ν ε γ ο ῦ σ τ ο.

Ποῦ ἐν τούτῳ ἡ σωφροσύνη;

Ἂν τοῦ γ ι ό μ ι ζ ε αὐτὴ τὸ μ ά τ ι καί....,τότε ἀκόμη θὰ τὸν ἐλέγατε σώφρονα;....

IV

Ἐρῶν τις πάσχει ψύχωσιν....

Ὁμοιάζει τοὺς δυστυχεῖς ἐκείνους φρενοπαθεῖς, οἵτινες ὑπὸ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ἰδέας κατατρυχόμενοι πάντοτε, πάσας τοῦ τεταραγμένου πνεύματός των τὰς δυνάμεις συγκεντροῦσιν ἐπὶ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, τοῦ διεγείροντος τὴν τοιαύτην των ἀδυναμίαν, ἥτις ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ ἀποτελεῖ κατ' ὀξύμωρον συνάντησιν τὴν ἀδυναμίαν τοῦ πνεύματος, δύναταί τις εἰπεῖν. Οὕτως ἡ τοιαύτη τοῦ πνεύματός των ἐνέργεια, ἡ διάθεσις τοὺς κάμνει, ὥστε νὰ μὴ παθαίνωνται ὑπὸ τοῦ περὶ αὐτοὺς ἐξωτερικοῦ κόσμου, νὰ μὴ αἰσθάνωνται τὰς σχέσεις τὰς συνδεούσας αὐτοὺς πρὸς ἐκεῖνον, ἐπομένως τὸν σκοπόν των, τὸν προορισμόν των.

Τοιοῦτόν τι ἐπακριβῶς πάσχει ὁ ἐρῶν. Ἐν συγγενεῖ τῇ φρενοπαθείᾳ διαθέσει διατελεῖ ἀφ' ἧς συναντήσῃ τὸ ἀντικείμενον τῆς λατρείας του, ἀφ' ἧς, ἵνα οὕτως εἴπωμεν, αἰσθανθῇ ἐν ἑαυτῷ τοῦ δαιμονίου ἔρωτος τὰ σκιρτήματα.

Τὴν προσοχήν του, τὰς σκέψεις του, τὰς μερίμνας του μία ἰδέα ἀπορροφᾷ, πρὸς ἓν πάντοτε, καὶ ὅταν κάθηται, καὶ ὅταν ἐγείρεται, καὶ ὅταν βαδίζῃ, καὶ ὅταν τρώγῃ καὶ ὅταν καθεύδῃ ἀκόμη, πρὸς ἓν συγκεντροῖ ἀντικείμενον. Αἱ ἄλλαι αἰσθήσεις του διατελοῦσιν εἰς κατάστασιν, οὕτως εἰπεῖν, ἀποστρατεύσεως. Μόνον τὸ πνεῦμα κινεῖται, μόνον αὐτὸ ἐργάζεται, μετ' αὐτομάτου ἐνεργητικότητος, μίαν πάντοτε καὶ τὴν αὐτὴν ἐργασίαν. Καὶ συμβαίνει πολλάκις νὰ λησμονῇ ὅτι ἔχει φάγῃ, νὰ μὴ αἰσθάνεται ὅτι τρώγει, ὅτι κινεῖται, ὅτι κάθεται, τέλος, νὰ διατελῇ εἰς κατάστασιν γενικῆς ἀφαιρέσεως, ἀλλ' ἀφαιρέσεως οὐχὶ τοιαύτης, οἵαν πολλάκις, πάντοτε σχεδόν, προκαλεῖ ἡ σπουδὴ τῶν ποικίλων ἀντικειμένων τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου ὑποπιπτόντων ἐναλλὰξ καὶ ἐκ περιτροπῆς εἰς τὴν δοκιμασίαν πασῶν ἡμῶν τῶν αἰσθήσεων, ἀλλ' ἄλλης τινὸς ἀφαιρέσεως, ἀκαταλήπτου, μυστηριώδους εἰς ἐκείνους τοὺς ἀγνοοῦντας τὰ κινοῦντα αὐτὴν ἐλατήρια.

Καὶ τόσῳ πλειότερον ἐντείνεται ἡ ψύχωσις τοῦ ἐρῶντος αὕτη, ὅσῳ εὑρίσκει περισσοτέραν ἀντίστασιν, ὅσῳ ἰσχυρότερα συναντᾷ εἰς τὴν ἐπιτέλεσιν τοῦ σκοποῦ του προσκόμματα ἐκ μέρους τῶν περὶ τὸ εἴδωλόν του, εἴτ' ἐξ' αὐτοῦ τούτου. Αἵ! τότε τὸ πάθος καταντᾷ μανία κυριολεκτικῶς. Καὶ βλέπομεν τὸν ἐραστὴν πάσχοντα, καὶ ὁσημέραι φθίνοντα, καὶ ἀποφεύγοντα τὴν μετὰ παντός, καὶ τῶν οἰκείων του αὐτῶν, ἐπικοινωνίαν, ἐπιζητοῦντα τὴν ρέμβην, μονάζοντα, μεταμορφούμενον ἀποτόμως εἰς ἐρημίτην, εἰς ποιητὴν ἐὰν θέλετε, εἰς μισάνθρωπον, καί, τέλος, ἂν τύχῃ ὢν χαρακτῆρος λίαν εὐαισθήτου, ψυχῆς εὐερεθίστου, ἀσθενοῦς καὶ ἐκδεδιητημένης θελήσεως, ἔτι δὲ ἂν συμπέσῃ ἡ ἔντασις τοῦ πάθους, τῆς ψυχώσεως μέ....μῆνα Νοέμβριον, τὸν ἀποτρόπαιον καὶ ζοφερὸν τοῦτον μῆνα τῆς μελαγχολίας καὶ τῶν αὐτοκτονιῶν, ὁ ἥρως μας δὲν τῶχει γιὰ τίποτα ν ὰ τ ι ν ά ξ η τ ὰ μ υ α λ ά τ ο υ 'σ τ ὸ ν ἀ έ ρ α....

* * *

Μεθ' ὅσα λοιπόν, καὶ ἂν λέγωσιν οἱ κακεντρεχεῖς γέροντες καὶ οἱ ἐπικήδειοι ῥήτορες τῶν αὐτοκτονούντων, οὐδέποτε συνηντήθησαν, ἀλλ' οὔτε καὶ θὰ συναντηθῶσι ποτὲ ὁ ἔ ρ ω ς καὶ ἡ φ ρ ό ν η σ ι ς.

Τοιοῦτόν τι πρεσβεύοντες εἶνε ὡς νὰ δοξάζωμεν ὅτι θὰ δυνηθῶσι ποτὲ ν' ἀδελφοποιηθῶσι τὸ π ῦ ρ καὶ τὸ ὕ δ ω ρ....

ΣΠΗΛΙΟΣ Γ. ΠΑΣΣΑΓΙΑΝΝΗΣ

*) Πενθεροῦ τοῦ Γιροίτου συζύγου τῆς Ἀντείας καὶ βασιλέως τῆς Τίρυνθος, πρὸς ὅν—Ἰοβάτην—ὁ Βελλεφόντης διαβληθεὶς ὑπὸ τῆς Ἀντείας ἐστάλη ἵνα φονευθῇ· ἐσώθη δ' ἀποκτείνας τὴν φοβερὰν Χίμαιραν καὶ ἐγένετο δι' ἀρετὴν καὶ σωφροσύνην γαμβρὸς τοῦ Ἰοβάτου ἐπὶ θυγατρὶ καὶ διάδοχος τοῦ Ἰοβάτου ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς Λυκίας ἔνθα οὗτος ἐβασίλευεν.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΣΤΗΝ ΑΝΝΑ

Εὐτυχισμένη, ὁλόχαρη,
Ἄννα, σὲ βλέπω ἀκόμη 'ς τὰ ὄνειρά μου,
Καθὼς δειλὰ σ' ἐξάνοιξα
Τὴν πρώτη αὐγὴ ποῦ ἐφάνης ἐμπροστά μου,
Καὶ τέτοια ἐμπρός μου πάντοτε
Ἡ ποθητὴ μορφή σου θὰ προβαίνῃ,
Γιατὶ βαθειὰ 'ς τὰ στήθη μου
Ἡ παιδική σου εἰκόνα πάντα μένει.

Ἦτο ἡ γλυκειὰ καὶ ἀμέριμνη,
Ἦτο ἡ χρυσῆ κι' ὁλόφτερη ἡλικία
Ποῦ τὸ παιδὶ ἀγωνίζεται
Ναὕρῃ 'ς τὸν κόσμο ἀνέσπερη εὐτυχία.
Ναὕρῃ 'ς τὴ γῆ τὴν ἄχαρη
Ὅ,τι τὸ νοῦ, τὸ λογισμό του ὑψόνει,
Ναὕρῃ ἕνα πλάσμα ἀέρινο
Ποῦ τὰ γλυκά του ὀνείρατα χρυσόνει.

Τότε κ' ἐσὺ χαρούμενη,
Σὰν ἄλλος ἥλιος ἔλαμψες μπροστά μου
Κ' ἐχρύσωσες τὰ χρόνια μου
Κ' ἔδωσες νέα φτερὰ 'ς τὴ φαντασιά μου.
Θερμὰ ἡ καρδιὰ τὸ πίστεψε
Πῶς ἦσουν σὺ τοῦ λογισμοῦ μου εἰκόνα,
Μὰ νὰ πιστέψω μ' ἔκαμες
Πολὺ σκληρὰ πῶς ζοῦσες 'ς τὸν αἰῶνα.

Θυμοῦμαι μὲ ταπείνωσι
Τοῦ γαλανοῦ ματιοῦ σου τὴν ἀκτίδα
Ὅπου σὰ στήλη ἀκίνητος
Ἔμεινα εὐθὺς ὅταν σιμά μου σ' εἶδα.
Τόση ζωὴ αἰσθανόσουνα
Ποῦ ἐμπρὸς σ' ἐσὲ σβενότουνα ἡ δική μου
Καὶ τὴ χαρὰ ἐδοκίμαζες
Ὅπ' ἔκρυβε θωρῶντας σε ἡ ψυχή μου.

Ὅταν τὸ πόδι ἑτοίμαζες
Εἰς τὸ χορὸ μὲ ξέπλεκο κεφάλι,
Ὅλοι σ' ἐσὲ ἐγυρίζανε
Θαυμάζοντας τ' ἀμίμητα τὰ κάλλη,
Ἄλλος τὰ μάτια ἐπαίνευε,
Ἄλλος θερμὰ τοῦ νοῦ σου τὴ λαμπράδα,
Κ' ἐγὼ ἐθωροῦσα ἀκίνητος
Τὰ οὐράνια, ἐσέ, τὸ πέλαο, τὴν πεδιάδα.

Ὅταν τὰ δάκτυλα ἔτρεχαν
'Στ' ἁρμονικὸ τὸ ὄργανο ἀποπάνω,
Τί 'ς τὴ ψυχὴ αἰσθανόμουνα
Νὰ περιγράψω ὁ δύστυχος δὲ φθάνω.
Ὅλα τ' ἀστέρια ἐλάμπανε
Κ' εὐωδιασμένο ἐρχότουνα τ' ἀέρι,
Κ' ἐμὲ ἡ ψυχή ἐλαχτάριζε
Ναὕρῃ μιὰ μόνη λέξι νὰ προφέρῃ.

Μὰ τώρα πάντα ἀνώφελα
Ἐπιθυμῶ ν' ἀκούσω τὴ λαλιά σου
Γιατὶ ἂν ἐσὺ μ' ἐμίσησες
Ἦτο σκληρὴ μόνο σ' ἐμὲ ἡ καρδιά σου.
Μὰ τώρα τρέχω ἀνώφελα
Κι' ἀναζητῶ τὰ μάτια, τὴ μορφή σου
Εἰς τὰ κοράσια ἀνάμεσα
Π' ἀγάπησε πιστὰ ἡ ἁγνὴ ψυχή σου.

Νὰ μοῦ ἐπαινοῦν τὸ σῶμα σου
Πάντα γροικῶ, τὸ γαλανὸ ὀφθαλμό σου,
Ἀλλὰ δὲ βλέπω ὁ ἔπαινος
Νὰ κοκκινίσῃ πλειὰ τὸ πρόσωπό σου,
Ἀγάλι νὰ στενάζουνε
Γροικῶ συχνὰ κι' ἀδιάκοπα νὰ κλαῖνε,
Καὶ μὲ κεφάλι ὁλόγυρτο,
Ἡ Ἄννα πλειὰ δὲ ζῇ σ' ἐμὲ νὰ λένε.

Κ' ἐσὺ ἀφ' τὸν κόσμο ἐχάθηκες,
Ἐσβύστηκες μεμιᾶς ὡσὰν ἀστέρι
Ποῦ 'ς τὸν αἰθέρα χύνεται
Σ' εὐωδιακὲς νυχτιὲς τὸ καλοκαῖρι.
Ποτὲ δὲν ἐθυμήθηκες
Πῶς μιὰ μέρα κι' ἐσὺ θὲ νὰ πεθάνῃς
Κι' ὁ θάνατος ἐφάνηκε
Τόσο σκληρὸς ὅσο σ' ἐμένα ἐφάνης.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΡΤΖΩΚΗΣ

ΜΑΡΙΝΟΣ ΦΑΛΙΕΡΟΣ

(συνέχεια ὅρα φύλλ. 48ον)

VII

Η ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΙΣ

Ἐν τῷ ἐξώστῃ τὸ πᾶν ηὑρίσκετο ἐν συγχύσει καὶ ἀταξίᾳ. Εὑρέθη ἓν ἐπισκεπτήριον προσηρμοσμένον ἐπὶ τῆς ἕδρας τοῦ Δόγου περιέχον τὰς λέξεις ταύτας ἐν Ἐνετικῇ διαλέκτῳ

A Dose Fallièr dela bela mugger,
Hattri la gode e lu la mantien.

Ὁ Γέρων Μαρῖνος ἐν παραφόρῳ ὀργῇ ὠρκίσθη, ὅτι θὰ ἐτιμώρει τὸν ἔνοχον διὰ τῶν ὠμοτέρων βασάνων. Αἴφνης τὰ βλέμματά του συνήντησαν τὰ τοῦ Μιχαὴλ Στένου, οὗτινος αἱ δᾷδες τῆς στοᾶς ἐφώτιζον τὴν εἰρωνικὴν μορφήν. Ὁ Δόγης νεύει ἀμέσως πρὸς τοὺς σωματοφύλακάς του νὰ συλλάβωσι τὸν ἔνοχον τοσαύτης ὕβρεως ἀλλὰ φωναὶ ὑψοῦντο πανταχόθεν καὶ ὅλοι οἱ Ἐνετοὶ πατρίκιοι ἐφώναζον, ὅτι ἐξυβρίζουσι τὸν Φαλιέρον καὶ τὸν λαὸν καὶ τοὺς προκρίτους προσβάλλοντες τὰ προνόμια τῶν εὐγενῶν καὶ ταράττοντες δι' ἀδίκων πράξεων τὴν δημόσιον εὐθυμίαν.

Ὁ Φαλιέρος δὲν ἠπατήθη, διότι ὁ Μιχαὴλ Στένος ὡμολόγησε θαρραλέως τὴν πρᾶξίν του, ῥίπτων τὴν ἐνοχὴν ἐπὶ τοῦ Δόγη, ὅστις τὸν εἶχεν ἐξυβρίσει προηγουμένως. Οἱ πρόκριτοι ἦσαν πρὸ πολλοῦ δυσαρεστημένοι πρὸς ἀρχηγὸν ὅστις, ἀντὶ νὰ ἀφιερωθῇ εἰς τὸ καλὸν τοῦ κράτους, ἔζη ἐν τῇ ἡδυπαθείᾳ καὶ ταῖς παραφοραῖς ἐκλελυμένου ἔρωτος καὶ οἱ εὐγενεῖς μᾶλλον ἔρρεπον εἰς τὸ νὰ συγχωρήσωσι τὸν Στένον παρὰ νὰ ἐκδικήσωσι τὸν Δόγην διὰ τὴν ὕβριν τὴν ὁποίαν ἔλαβεν. Ἡ ὑπόθεσις μετηνέχθη ἀπὸ τὸ Συμβούλιον τῶν *10* εἰς τὸ τῶν *40*, οὗτινος ὁ Στένος ἦτο μέλος. Ὁ Μιχαὴλ εἶχεν ἤδη πολὺ ὑποφέρει, καὶ ἡ ἔμμηνος ἐξορία ἐφάνη ἀρκετὴ ποινὴ πρὸς ἐξιλασμὸν τοῦ ἐγκλήματός του. Θὰ ἴδωμεν ὁποῖα ἀποτελέσματα

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

παρήγαγεν ἡ ὀργὴ τὴν ὁποίαν ἡ κρίσις αὕτη ἐνέσπειρεν εἰς τὴν καρδίαν τοῦ γέροντος Δόγη.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸν Ἀντώνιον δὲν ἠδύνατο νὰ ἀναλάβῃ ἐκ τῆς ἐντυπώσεως ἣν ἐδοκίμασε, καὶ ἀπηλπίζετο, ὅτι δὲν θὰ ἐπανίδῃ πλέον, οὐδέποτε πλέον ἐκείνην τὴν ὁποίαν σιωπηλῶς ἐλάτρευεν. Ἡμέραν τινὰ ἡ γραῖα ἐπέστρεψεν, μὲ χαρίεν δὲ ὕφος καὶ χωρὶς νὰ προσέξῃ εἰς τὰς ἐρωτήσεις, ἤρχισε νὰ βράζῃ βάλσαμον εἰς τὸ ὁποῖον εἰσήγαγε πλείστας ὕλας, κατόπιν δ' ἀπεμακρύνθη μειδιῶσα. Δὲν ἐπέστρεψεν εἰμὴ τὴν ἑσπέραν. Ἐγκαταλειφθεῖσα τότε ἐπὶ θρανίου τινὸς εἶπε τέλος μετὰ μακρὰν σιγήν· — Ἀντώνιέ μου, μαντεύεις ὀλίγον πόθεν ἔρχομαι; Ὁ Ἀντώνιος τὴν παρετήρησε μετὰ θαυμασμοῦ. — Δὲν τὸ μαντεύεις λοιπόν; ἐπανέλαβεν ἡ γραῖα. Λοιπὸν ἔρχομαι ἀπὸ αὐτὴν ἀπὸ τὴν ὡραίαν σου Ἀνουντσιάταν.

—Μὲ κάμνεις νὰ χάσω τὸ ὀλίγον λογικὸν τὸ ὁποῖον μοῦ ἐναπομένει, ἀνέκραξεν ὁ Ἀντώνιος, μὴ σπεύδεις τοσοῦτον τὸν θάνατόν μου.

—Ἔ! ταλαίπωρε Ἀντώνιέ μου, δὲν γνωρίζεις πόσον πάντοτε σὲ σκέπτομαι; Σήμερον διερχομένη ὑπὸ τὰς στοὰς τῶν Ἀνακτόρων ἤκουσα νὰ ὁμιλῶσι περὶ τῆς ἀσθενείας τῆς Δογίσσης, ἠρώτησα γείτονάς τινας, οἵτινες μοῦ ἀπήντησαν, ὅτι εἷς σκορπιὸς ἔδηξε τὸν δάκτυλόν της εἰς τὸν κῆπον καὶ ὁ δόκτωρ Βαζέκιος ἔλεγεν, ὅτι θὰ τῇ κόψωσι τὴν χεῖρα. Κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν μέγας θόρυβος ἠκούσθη εἰς τὴν αὐλὴν καὶ ἄνθρωπός τις ἐκδιωχθεὶς ὑπὸ τῶν φρουρῶν ἐκυλίετο ἤδη διὰ τῆς κλίμακος ὀλολύζων καὶ παραπονούμενος. Ὁ λαὸς συνηθροίσθη περὶ αὐτὸν καγχάζων καὶ συρίζων τὸν δόκτορα. Τοιουτοτρόπως ἀντημείφθη τὸ Συμβούλιον τοῦ Βαζεγίου. Ἔσπευσα εἰς τὸν οἶκόν μου καὶ συνέθεσα τὸν βάλσαμόν μου καὶ ἐπέστρεψα πάραυτα εἰς τὸ ἀνάκτορον.

Ὁ γέρων Φαλιέρος ἐξήρχετο τότε ἐκ τῶν δωματίων του.

—Τί θέλει ἡ γραῖα αὕτη; μοὶ εἶπε. Τῷ ἀπήντησα ὅτι ἔρχομαι νὰ προτείνω φάρμακόν τι ἵνα ἰατρεύσω τὴν ὡραίαν Δόγισσαν. Πάραυτα μὲ παρετήρησε ἀτενῶς, ἐπέρασε τὴν χεῖρα ὑπὸ τὸ μακρὸν γένειόν του καὶ λαμβάνων με ἐκ τῶν ὤμων μὲ εἰσήγαγε τοσοῦτον ταχέως εἰς τὰ δωμάτιά της ὥστε μόλις ἔλαβον τὴν δύναμιν νὰ σταθῶ ἐπὶ τῶν γονάτων μου.

—Ἆ! Ἀντώνιε! Ἡ δυστυχὴς ἐκάθητο ἐπὶ προσκεφαλαίων οἰμώζουσα καὶ φωνάζουσα μὲ ἄτονον φωνήν—Ὦ καλὲ Θεέ! τὸ δηλητήριον ῥέει λοιπὸν διὰ τῶν φλεβῶν μου; Τῆς ἔλαβον τὴν χεῖρα, τὴν ἀπήλλαξα ὅλων τῶν ἐπιδέσμων τοῦ δόκτορος καὶ τῆς ἐπέθεσα τὸ βάλσαμόν μου.—Αἰσθάνομαι ἑαυτὴν ἤδη ὀλίγον ἀνακουφισθεῖσαν, εἶπεν ἡ φθίνουσα τρυγών.

—Ἑκατὸ φλωρία, ἐὰν σώσῃς τὴν Δόγισαν, ἀνεφώνησεν ὁ γέρων Μαρῖνος καὶ ἀφῆκε τὸ δωμάτιον. Ἔμεινα *3* ὥρας κρατοῦσα τὴν μικρὰν χεῖρα της ἐπὶ τῆς ἰδικῆς μου, τρίβουσα αὐτήν, ἐπιχρίουσα αὐτὴν διὰ βαλσάμου, τότε ἠγέρθη ἐκ τοῦ ληθάργου ἡ Δόγησσα καὶ ἔπαυσε μεμψιμοιροῦσα. Μὲ παρετήρησε διὰ γλυκέος ὕφους λέξεις ἀναγνωρίσεως.

—Εὐγενὴς κυρία, τῇ εἶπον, ὁ οὐρανὸς σᾶς ἀποδίδει ὅ,τι τῷ ἐδώσατε. Δὲν ἐσώσατε ἓν παιδίον φονεύουσα ἕνα ὄφιν ὅστις ἔμελλε νὰ τὸ δήξῃ;

—Ἀντώνιε, ἔπρεπε νὰ ἔβλεπες διὰ ποίου ἐρυθροῦ χρώματος ἐκαλύφθησαν αἱ παρειαὶ ἐκεῖναι, δι' ὁποίου πυρὸς ἔλαμψαν οἱ ἀπονενεκρωμένοι ἐκεῖνοι ὀφθαλμοί!

—Ἆ! καλὴ γυνή, μοὶ εἶπε, δὲν τὸν ἐλησμόνησα ποτέ. Τότε ἤμην παιδίσκη. Ἦμην εἰς τὸ τερπνὸν ἀνάκτορον τοῦ πατρός μου, αὐτὸς δὲ ἦτο ὡραῖος παῖς, νομίζω, ὅτι ἀκόμη τὸν βλέπω.

Τότε τῇ ὡμίλησα περὶ σοῦ, τῇ εἶπον ὅτι εἶσαι εἰς Ἑνετίαν, ὅτι κρατεῖς ἀκμαίαν ἐν τῇ καρδίᾳ σου τὴν ἀνάμνησιν τῶν εὐτυχῶν ἐκείνων στιγμῶν, ὅτι, ἵνα τὴν θεωρήσῃς, ἵνα θαυμάσῃς ἐπὶ στιγμὴν τὸν ἄγγελον ἐκεῖνον ὅστις σὲ εἶχε σώσει, ἐρριψοκινδύνευσες τὴν ζωήν σου, καὶ ὅτι σὺ τῆς ἐπαρουσίασες τὴν ἀνθοδέσμην κατὰ τὴν Πέμπτην τῶν Ἀπόκρεων.

—Ἆ εἶπε, τὸ ᾐσθάνθην, τὸ ἐμάντευσα, ὅτε ἀπέθεσε ἐπὶ τῆς χειρός μου φλογερὸν ἀσπασμόν, μοὶ ἐφάνη ὅτι ἐντός μου διηγέρθη ἀνάμνησις εὐτυχίας. Φέρε μου τον ἵνα τὸν θαυμάσω τὸν ὡραῖον ἐκεῖνον παῖδα.

Εἰς τοὺς λόγους τούτους τῆς γραίας ὁ Ἀντώνιος ἐρρίφθη γονυκλινὴς καὶ ἀνέκραξε:

—Ἀγαθὲ Θεέ! ἄφες με ἵνα τὴν σφίγξω ἅπαξ εἰς τὴν καρδίαν ταύτην καὶ κατόπιν ἂς ἀποθάνω.

—————

VIII

ΤΟ ΑΣΜΑ.

Παρῆλθε πολὺς χρόνος. Ἡ δόγισσα ἐθεραπεύετο τῇ βοηθείᾳ τῆς γραίας, ἀλλ' ἀδύνατον κατέστη νὰ τῇ ὁδηγήσῃ τὸν Ἀντώνιον. Μάτην ὁ τροφός του ἐζήτει νὰ τὸν παρηγορήσῃ διὰ πλείστων κόπων, δὲν ἠδύνατο νὰ μετριάσῃ τὴν ἀνυπομονησίαν. Ἐν τῇ ἀδημονίᾳ του, διέτρεχεν ἐντὸς κύμβης ὅλας τὰς διώρυγας, περιεπλανᾶτο εἰς ὅλας τὰς πλατείας καὶ τὰ βήματά του πάντοτε τὸν ἔφερον πρὸς τὸ Δουκικὸν Ἀνάκτορον.

Ἡμέραν τινὰ εἶδε, παρὰ τὴν γέφυραν ἥτις ἑνώνει τὸ Ἀνάκτορον μετὰ τοῦ δεσμωτηρίου, τὸν καλόν του Πέτρον κωπηλατοῦντα· ἐλαφρὰ ἦτο ἡ κύμβη του, ἀλλ' ἐβαρύνετο ὑπὸ κομψοῦ σκηνώματος πλουσίως κεκοσμημένου καὶ σχεδὸν ἦτο ὁμοία κατὰ τὰ χρυσώματά του πρὸς τὸν μεγαλοπρεπῆ καὶ ὑψίπρυμνον Βουκένταυρον.

— Καλῶς ἦλθες, κύριε Ἀντώνιε! ἀνέκραξεν ὁ Πέτρος. Τὰ φλωρία σας μοῦ ἔφεραν εὐτυχίαν. Ὁ Ἀντώνιος τὸν ἠρώτησε ἀφηρημένως ποίαν εὐτυχίαν τοῦ προὐξένησαν.

— Δὲν εἶναι μικρὰ εὐτυχία ἡ ἰδική μου! προσέθηκεν ὁ Πέτρος. Ἔγινα πορθμεὺς τοῦ Δόγη, τὸν ὁποῖον λαμβάνω τὴν τόλμην νὰ ὁδηγῶ καθ' ἑκάστην ἑσπέραν μετὰ τῆς δογίσσης εἰς Γιουδέκκαν ὅπου ἔχουσι μίαν ὡραιαν ἔπαυλιν.

— Φίλε, ἀνέκραξεν ὁ Ἀντώνιος, θέλεις νὰ λάβῃς ἄλλα *10* φλωρία; δός μοι τὴν κώπην σου.

Μάτην προσεπάθησεν ὁ Πέτρος νὰ ἀντιστῇ, ἠναγκάσθη νὰ ὑποχωρήσῃ εἰς τὰς ἐκλιπαρήσεις τοῦ Ἀντωνίου καὶ τὸν ἔλαβεν ὡς βοηθόν. Ὁ Ἀντώνιος ἀπεμακρύνθη καὶ ἀμέσως ἐπέστρεψε μὲ καζάκαν λεμβούχου κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν ἦλθεν ὁ Δόγης.

—Ποῖος εἶναι αὐτός; εἶπεν οὗτος ὠργισμένος

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

πρὸς τὸν Πέτρον· καὶ προὐτίθετο νὰ τὸν ἀποβάλῃ, ἀλλ' ὁ πορθμεὺς ἔπεισε τὸν Φαλιέρον, ὅτι τῷ ἦτο ἀδύνατον νὰ κωπηλατῇ ἄνευ βοηθοῦ, καὶ ὁ Ἀντώνιος τέλος ἔλαβε θέσιν ἐπὶ θρανίου τινὸς τῆς δουκικῆς κύμβης. Ὁ γέρων καθήμενος πλησίον τῆς ὡραίας συζύγου του, τῆς ἔσφιγγε περιπαθῶς τὰς χεῖρας τὰς ὁποίας ἠσπάζετο μετὰ ζέσεως καὶ ἐπέρνα τὸν βραχίονά του πέριξ τοῦ ζωηροῦ προσώπου της. Φθάσαντες εἰς τὸ πλατὺ μέρος ὅθεν ἐξειλίσσοντο ἡ πλατεῖα τοῦ Ἁγίου Μάρκου καὶ ἡ μεγαλοπρεπὴς καὶ ὑδροχαρὴς Βενετία μὲ τὰ οἰκοδομήματά της καὶ τοὺς ὑψηκορύφους πύργους της, ὁ Φαλιέρος ἤγειρεν ἀγερόχως τὴν κεφαλὴν ἀναφωνῶν.—Λοιπόν, Ἀνουντσιάτα, δὲν εἶναι ὡραῖον νὰ θαλασσοπορῇ τις μὲ τὸν κύριον, τὸν νυμφίον τῆς θαλάσσης, Ἀλλ' ἀγαπητή μου, ὄχι, ὄχι, μὴ ζηλοτυπῇς τὴν κυρίαν ἥτις μοῦ κλίνει τοσοῦτον ταπεινῶς τὰ νῶτα. Ἄκουσον τὸν ἐλαφρὸν κελαρισμὸν τῶν κυμάτων, δὲν εἶναι λέξις ἐρωτικὴ τὴν ὁποίαν ἀποτείνει πρὸς τὸν μνηστῆρα ὅστις δεσπόζει αὐτῆς; ἂν φέρῃς τὸν δακτύλιον μου εἰς τὸν δάκτυλον, Ἀνουντσιέτα, ἀλλὰ καὶ ἡ ἄλλη αὕτη σύζυγος μου προσέτι ἔλαβε παρ' ἐμοῦ δακτύλιον, ὅπερ ζηλοτύπως διαφυλάττει εἰς τὰ βάθη τοῦ ὑγροῦ αὐτῆς θαλάμου.

Ἆ! κύριέ μου, ἀπεκρίθη ἡ Ἀνουντσιάτα, ῥιγῶ σκεπτομένη ὅτι εἶσαι ἡνωμένος μετὰ τοῦ ψυχροῦ τούτου καὶ ἀστάτου στοιχείου, ὅπερ δύναται κατὰ πᾶσαν στιγμὴν νὰ ἀνοίξῃ τὸν κόλπον του ὅπως σὲ ὑποδεχθῇ!

— Ὁ Φαλιέρος ἐμειδίασε.

— Πραΰνθητι, κόρη μου, εἶπε, κάλλιον εἰς τοὺς ἁβροὺς βραχίονάς σου, παρὰ εἰς τοὺς τῆς γηραιᾶς Ἀμφιτρίτης.

Ἀλλ' εἰπέ μοι, δὲν εἶναι εὐχάριστον, νὰ θαλασσοπορῇ τις μὲ τὸν νυμφίον τῆς θαλάσσης;

Ἐνῷ ὁ Δόγης προέφερε τοὺς λόγους τούτους, ἠκούσθη λίαν ἀπομεμακρυσμένη μουσικὴ καὶ εὐγενὴς καὶ ἠχηρὰ ἀνδρικὴ φωνὴ ἥτις ᾖδε:

Ah! senza amare
Andar sul mare
Allo sposo del mare
Non può 'consolare (1)

Ἄλλαι φωναὶ ἀνεμιγνύοντο μετ' αὐτῆς καὶ αἱ λέξεις ἐπανελήφθησαν ἀλληλοδιαδόχως μέχρις οὗ ἡ ᾠδὴ αὕτη ἐξηφανίσθη ἐν τῷ μυκηθμῷ τῶν ἀνέμων. Ὁ γέρων Φαλιέρος ἐφαίνετο ὅτι δὲν ἔδιδε προσοχὴν εἰς τὴν συναυλίαν ἐκείνην καὶ ἠσχολεῖτο εἰς τὸ ἀναπτύσσῃ εἰς τὴν Δόγισσαν τὸν σκοπὸν τῆς τελετῆς, ἥτις ἔλαβε χώραν τὴν ἡμέραν τῆς Ἀναλήψεως, καθ' ἣν ὁ Δόγης ἐνυμφεύετο μετὰ τῆς Ἀδριατικῆς θαλάσσης, ῥίπτων εἰς αὐτὴν ἐκ τοῦ ὕψους τοῦ Βουκεντέρου τὸν δακτύλιόν του. Ὡμίλησε περὶ τῶν νικῶν τῆς Δημοκρατίας, εἶπε πῶς ἡ Ἴστρια καὶ ἡ Δαλματία ὑπετάγησαν ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τοῦ Πέτρου Ὀρσιόλου Η΄ καὶ πῶς ἔλαβεν ἀρχὴν ἡ τελετὴ αὕτη ἐκ τῆς κατακτήσεως ἐκείνης. Ἀλλ' ἐὰν ὁ Δόγης δὲν προσεῖχε καθόλου εἰς τὸ μουσικὸν ᾆσμα, δὲν συνέβη τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὴν Δόγισσαν. Αὕτη ἦτο βεβυθισμένη εἰς τοὺς γλυκεῖς ἐκείνους ἤχους, οἵτινες ἐφαίνοντο ἐξερχόμενοι ἐκ τῆς διώρυγος καὶ ὅτε ἔπαυσε νὰ τοὺς ἀκούῃ, ἔρριψε περὶ αὐτὴν ἐκστατικὰ βλέμματα, ὡς ἐὰν ἐξηγείρετο ἐκ βαθέος ὕπνου, καὶ ἐζήτει νὰ ἴδῃ τὰς εἰκόνας τὰς ὁποίας εἶδε κατ' ὄναρ.—Χωρὶς νὰ ἀγαπᾷ— χωρὶς νὰ ἀγαπᾷ. Δὲν δύναται νὰ παρηγορηθῇ! ἐψιθύριζεν ἡδέως καὶ δάκρυα ἔρρευσαν ἐκ τῶν οὐρανίων ἐκείνων ὀφθαλμῶν καὶ ἀλγεινοὶ στεναγμοὶ τῆς ἐτάραττον τὸ στῆθος. Ὁ Δόγης πάντοτε διηγούμενος, ἐξῆλθε τῆς λέμβου, κρατῶν ἐκ τοῦ βραχίονος τὴν Δόγισσαν καὶ ἔφθασεν εἰς τὴν οἰκίαν του εἰς Ἅγιον Γεώργιον Maggiore χωρὶς νὰ προσέξῃ, ὅτι ἡ Ἀνουντσιάτα κατελήφθη ὑπὸ μεγάλης ταραχῆς, καὶ ὅτι ἦτο ὡς ξένη εἰς ὅ,τι συνέβαινε πέριξ αὐτῆς. Νεανίας τις μὲ ναυτικὸν ἔνδυμα ἐσάλπισε διὰ σάλπιγγος κατεσκευασμένης ἐκ κογχυλῶν, καὶ εἰς τὸ σύνθημα τοῦτο ἄλλη γόνδολα ἐπλησίασεν. Ἐν τούτοις μία γυνὴ καὶ εἷς ἀνὴρ οἵτινες ἐκράτουν ἀλεξιβρόχιον προὐχώρησαν, καὶ συνώδευσαν τὸν Δόγην καὶ τὴν Δόγισσαν μέχρι τοῦ Ἀνακτόρου·

Ἡ δευτέρα γόνδολα ἔφθασεν εἰς τὴν ἀκτήν, καὶ ἐξ αὐτῆς ἐξῆλθεν ὁ Μαρῖνος Βαδοέρος συνοδευόμενος ὑπὸ μεγάλου ἀριθμοῦ προσώπων, μεταξὺ τῶν ὁποίων εὑρίσκοντο ἔμποροι, τεχνῖται καὶ ἄλλοι ἐκ τοῦ κατωτάτου ὄχλου. Ἅπαντες ἠκολούθησαν τὸν Δόγην.

(ἕπεται τὸ τέλος) Κ. Ν. ΚΑΙΡΟΦΥΛΑΞ

1) Ἆ! χωρὶς ν' ἀγαπᾷ τις νὰ μεταβαίνῃ ἐπὶ τῆς θαλάσσης μὲ τὸν νυμφίον τῆς θαλάσσης δὲν δύναται νὰ παρηγορηθῇ.

Η ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΩΝ ΙΤΑΛΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ

ISSEL ΚΑΙ AGAMENNONE

Περὶ τῆς σεισμικῆς περιόδου Ζακύνθου

1892—1894.

(Συνέχεια ὅρα 48ον φύλλον)

Πρὸ τῶν ἰταλῶν Issel καὶ Agamennone ἦλθον πρὸς μελέτην τῆς ἡμετέρας νήσου οἱ ἐπιστήμονες Davy, Coquand, Fuchs καὶ ἄλλοι, μετὰ δὲ τοὺς σεισμοὺς καὶ τὴν ἀναχώρησιν τῶν διαπρεπῶν τῆς Ἰταλίας δύο ἐπιστημόνων ἐμελέτησαν τὴν νῆσον, ἢ μᾶλλον τὰ σεισμικὰ ἀποτελέσματα καὶ σχετικά τινα φαινόμενα, οἱ γνωστοὶ διὰ λαμπρὰς ἐπιστημονικὰς μελέτας καθηγηταὶ Μητσόπουλος καὶ Philippson, οἵτινες γερμανιστὶ ἐδημοσίευσαν καλὰς πραγματείας, ἐν τῷ Mitteilungen τοῦ Petermann (τομ. 39)· οἱ δὲ τῶν Μουσῶν ἀναγνῶσται ἐνθυμοῦνται μάλιστα, ὅτι περὶ τοῦ ἔργου τοῦ Μητσοπούλου ἀνέγνωσαν βιβλιοκρισίαν.— Ἐπίσης καὶ ἄλλοι ἐπιστήμονες καὶ μή, ἐδημοσίευσαν διατριβὰς καὶ μελέτας περὶ τούτων καταστρεπτικῶν σεισμῶν τῆς ὡραίας ἡμῶν νήσου, ἀλλά, μεταξὺ τούτων διακρίνεται σειρὰ τῶν ἐν ταῖς «Μούσαις» ἄρθρων περὶ τῶν σεισμῶν Ζακύνθου καὶ τῆς περιγραφῆς τῶν καταστρεπτικωτέρων σεισμῶν ὑπὸ τοῦ εὐπαιδεύτου φίλου κ. Δ. Ζώη. Ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε ἐπιστημονικῶν περὶ Ζακύνθου μελετῶν ἐξέχει ὅμως ἡ τῶν διαπρεπῶν κ. κ. Issel καὶ Agamennone.

Ὁ Issel ἀρκούντως ἐξετάζει τὸν τόπον ἡμῶν. Τὴν διά-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

πλασιν τῆς παρούσης ἐποχῆς καὶ τῆς προσχώσεως ἀποτελουμένης ἐξ ἰλύος καὶ ἄμμου κλπ. ἤτοι τὴν τεταρτογενῆ περίοδον τῆς νήσου, οἷον τὴν μεγάλην πεδιάδα, τὰς ἐρυθρὰς γαίας τῆς 'Οξοχώρας, τῆς Λούχας, τῶν 'Ορθονιῶν, τὴν πεδιάδα τοῦ Κερὶ καὶ παλαιὰς προσχώσεις τοῦ Βασιλικοῦ, 'Υψολίθου κλπ. Τὴν διάπλασιν τῆς πλειοκαίνου καὶ μειοκαίνου ἐποχῆς τῆς Λιθακιᾶς, Λαγοπόδου, Καταστάρι, Γερακαρίου, Βοΐδι, Κρυονέρι, ἄκρας Βουλδέρη καὶ Βετέλη, τὸ Φρούριον, Πόχαλιν, Σκοπόν, ἁγίου Λυπίου, Σαρακίνα, Τραγάκι, Φιολίτου, κλπ. οἵτινες ἀποτελοῦσι τὴν τριτογενῆ περίοδον τῆς νήσου. Περὶ τῆς ἠωκαίνου ἐποχῆς δὲν εἶνε τόσον βέβαιος καὶ οὐχὶ μετὰ βεβαιότητος νομίζει, ὅτι τοιαύτης ἐποχῆς εἶνε ὁ μελανὸς ἀσβεστόλιθος τῆς Σκοποῦ, ἡ πέτρα τοῦ φούρνου τοῦ Φιολίτου καὶ Μάργαι τοῦ Κεριοῦ. Τὴν διάπλασιν τῆς κρητιδικῆς ἐποχῆς Κερί, Μαριές, 'Οξοχώρα, Ἅγιος Γεώργιος, 'Ορθωνιές, Βολίμαις κλπ. αἵτινες ἀποτελοῦσι τὴν δευτερογενῆ περίοδον. 'Αναγράφει καὶ τὰ πετρώματα τὰς γαίας, τὰ ἀπολιθώματα κλπ. καὶ ὅ,τι σχετικόν.

'Η Ζάκυνθος δὲν εἶνε ἡφαιστειογενὴς ὡς τινες ἐνόμιζον καὶ νομίζουσιν. 'Ο κίσηρις ὁ εὑρισκόμενος εἰς τοὺς αἰγιαλοὺς προέρχεται ἐξ ἄλλων μερῶν. Παραδέχεται ὅτι ἐγένοντο βραδυσείσεις (bradisismi) εἰς τὴν νῆσον καὶ τοῦτο δυστυχῶς ἀποδεικνύεται ὅτι συνέβη ἀπὸ τοῦ Τσιλιβὶ μέχρι τοῦ 'Ακρωτηρίου Δαβία, ὡς ἐπίσης καὶ εἰς τὴν παραλιακὴν ἔκτασιν τῶν πηγῶν τῆς Νάρθης. 'Αναγράφει τὰ διάφορα ὕδατα καὶ τὰ θειοῦχα ὡς καὶ νέαν ἀνάλυσιν ἀπὸ τὰ γνωστὰ ὑπὸ τὸ ὄνομα ξυγκάκια τοῦ Σχοιναρίου. 'Η πόλις ὡς ἐπὶ ἐπιχωματώσεως ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲν εἶνε βεβαίως τόσον ἀσφαλής, ἐπίσης ἐπικίνδυνος εἶνε ὁ λόφος ἐφ' οὗ κεῖται τὸ φρούριον ὡς καὶ ἐκεῖνος τοῦ 'Ακρωτηρίου. 'Η πεδιὰς εἶνε πρόσχωσις καὶ συνεπῶς οὐχὶ τόσον ἀσφαλής. 'Ασφαλέστερος εἶνε ὁ Σκοπὸς καὶ τὰ τῆς λοιπῆς μειοκαίνου διαπλάσεως ἀλλὰ πάντων ἀσφαλέστατα εἶνε τὰ βουνά, ὄντα τῆς δευτερογενοῦς περιόδου. Φόβος ὅμως διὰ κατολίσθησιν δὲν ὑπάρχει οἱ σεισμοὶ μόνον θὰ καταστρέφωσι τὰς οἰκοδομὰς ἐὰν δὲν κτίζωνται ἀντισεισμικῶς. Διὸ ὁ κ. Issel ἀφιεροῖ πλείστας ὅσας γραμμὰς περὶ τοῦ τρόπου τῆς οἰκοδομῆς καὶ συνιστᾷ ὅσῳ τὸ δυνατὸν στερεότητα, ἵνα μὴ εἰς μέλλουσαν σεισμικὴν περίοδον ἡ ἀρίθμησις τῶν θυμάτων εἶνε μεγαλητέρα.

'Ο Agamennone ἐν τῷ δευτέρῳ κεφαλαίῳ ὡς εἴπομεν ἀναγράφει τοὺς σεισμοὺς τῆς νήσου. Τὸ κεφάλαιον τοῦτο ἔχει μεγίστην ἀξίαν. 'Αναγράφει τοὺς σεισμούς, γνωστοὺς ἐν Ζακύνθῳ, τοὺς γενομένους ἀπὸ τῶν 464 πρὸ Χριστοῦ μέχρι τῆς 31 'Ιανουαρίου 1894. Πρὸς εὕρεσιν τόσων σεισμῶν πολὺ ἐκοπίασεν. 'Ο κατάλογος τῶν ἀοιδίμων Βαρβιάνη εἶνε ἐλλειπής. Πολὺ λόγου ἄξιοι ἦσαν διὰ τὸν Agamennone οἱ σεισμοί, οἵτινες μόνον ἐσημειώθησαν ὑπὸ τοῦ κ. Ζώη, ἄλλως τε ἡ ἔναρξις τῆς καταστρεπτικῆς περιόδου θὰ ἦτο πλημμελής. 'Απὸ τοῦ Αὐγούστου 1892 ὁ φίλτατος κ. Ζώης μέχρι τῶν καταστρεπτικῶν σεισμῶν ἐσημείωνεν ὅσας δονήσεις ἠσθάνετο καὶ οὕτω σπουδαίως ὑπηρέτησε τὴν ἐπιστήμην. 'Ο πεφιλημένος ἡμῖν κ. Διονύσιος Μάργαρης, φαρμακοποιός, πολύτιμον συμβολὴν ἔδωκεν εἰς τὴν σεισμικὴν ἱστορίαν τῆς Ζακύνθου, καθότι μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας καὶ ἀκριβείας ἀνέγραφε τὰς δονήσεις καὶ ἀπέστειλεν αὐτὰς εἰς τὸν κ. Agamennone, ὅστις δικαίως τὸν φίλον μας ὀνομάζει νέον Βαρβιάννην. 'Ο κ. Μάργαρης διὰ τῆς διακρινούσης αὐτὸν εὐγενείας πολὺ συνέτεινεν εἰς τὰς μελέτας τῶν 'Ιταλῶν, καθότι καὶ ὁδηγὸς ἐγένετο καὶ πληροφορίας παντοίας ἔδωκεν αὐτοῖς.

(ἀκολουθεῖ)

Σ. ΔΕ ΒΙΑΖΗΣ.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΘΕΑΜΑΤΑ ΕΝ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙᾼ

Cefalonia—malinconia ἦτο ἐπί τινα ἔτη ἡ χαρακτηριστικὴ φράσις διὰ τὴν νῆσον τῶν μεγαθύμων. Πρὶν ἐπισκεφθῇ τις τὴν γείτονα καὶ ἱστορικῶς μετὰ τῆς Ζακύνθου συνδεομένην ἐκείνην νῆσον, ἡ ἐκ τῆς φράσεως προκατάληψις προητοίμαζε τὸν ἐπισκέπτην εἰς τὴν ἀντοχὴν ὅλων τῶν μελαγχολικῶν σκέψεων ὅσας ἠδύνατο νὰ γεννήσῃ ἡ χαρακτηριστικὴ ἐκείνη φράσις. Μὲ τοιαύτην προκατάληψιν εἶχον μεταβῆ εἰς Κεφαλληνίαν ἕτοιμος νὰ ὑποστῶ ὅλας τὰς περιπετείας μελαγχολικοῦ καὶ σκεπτικοῦ βίου, ὅλην τὴν εἰκόνα ζωῆς πληκτικῆς καὶ ἀσφυκτιώσης. Διὰ μέσου τῆς τύρβης καὶ ζωηρότητος, διὰ μέσου τῆς εὐθυμίας καὶ τοῦ διασκεδαστικοῦ πνεύματος τῶν Ζακυνθίων ἐπεβιβαζόμην εἰς τὸ εἰς Κεφαλληνίαν διευθυνόμενον. Σφοδρὸς ἐναντίος ἄνεμος πνέων παρέδιδε τὸ ἀτμοκίνητον σκάφος εἰς τὰς διαθέσεις τῶν κυμάτων, ἅτινα εἰσώρμησαν ὡς ὑπερήφανοι κατακτηταὶ ἐκ τῶν πλαγίων πλευρῶν τοῦ ταλαντευομένου δίκην κελύφου σκάφους. Μὲ τὴν προκατάληψιν ὅτι διευθύνεσθε εἰς τόπον βαρὺν καὶ μελαγχολικόν, μὲ ὅλην τὴν σκέψιν ὅτι ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ δὲν θὰ συναντήσητε εἰμὴ σκεπτικὰ καὶ κατηφῆ πρόσωπα, βλέμματα περίεργα, χαρακτῆρας θετικούς, ἡ ἐνόχλησις καὶ ἡ ζάλη ὡς ἐκ τῆς ταλαντεύσεως τοῦ πλοίου διπλασιάζεται, καθίσταται ὁ πλοῦς ἀνιαρός, ἄχαρις, σκοτεινός. Καὶ μὲ ὅλην τὴν εἰκόνα ταύτην τὴν ἀτερπῆ, τὴν στεῖραν παντὸς εὐαρέστου, ἑτέρα ὅμως προκατάληψις ἤρξατο ἐν ἐμοὶ ἀναπτυσσομένη καὶ ὀλίγῳ κατ' ὀλίγον ἐνδυναμουμένη, ὅτι δὲν θὰ εὕρισκον οὔτε τὴν Κεφαλληνίαν, οὔτε τοὺς Κεφαλλῆνας οὕτως ὅπως τοὺς παρίστανον εἰς ἐμὲ οἱ ἐπισκεφθέντες καὶ μὴ τὴν κραναήπεδον νῆσον. Διὰ τοῦ σκότους τῆς νυκτὸς μακρόθεν ὡς ἄστρον τηλαυγὲς ἐν μέσῳ τοῦ μαινομένου πελάγους ἐφαίνετο ὁ φανὸς ὡς παρήγορον φῶς μετὰ τόσην ἀγωνίαν. Τὸ πολιορκούμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων σκάφος πλησιάζει καὶ ἤδη διαφαίνονται εἰς μικρὰν ἀπὸ τῆς θαλάσσης ἀπόστασιν ἑτοιμόσβεστα τὰ φῶτα τῆς Κεφαλληνίας. Μακρὰ ὀροστοιχία περιβάλλουσα τὸν λιμένα τοῦ 'Αργοστολίου, ἡ πρώτη μελαγχολικὴ ἐντύπωσις τὴν ὁποίαν δοκιμάζει ὁ πρώτην ἤδη φορὰν τὴν νῆσον ἐπισκεπτόμενος. 'Αλλὰ μήπως ἡ ὀροστοιχία αὕτη ἡ πληκτικὴ ἡ περικλείουσα τὴν πόλιν τοῦ 'Αργοστολίου εἶνε αἴτιον σκεπτικότητος καὶ κατηφείας; 'Εγὼ δὲν τὸ πιστεύω. Ὅσῳ ἐξοικειοῦταί τις, ὅσῳ πλησιάζει πρὸς τοὺς Κεφαλλῆνας, τοσούτῳ σπουδάζει τὸν θετικὸν ἐκεῖνον χαρακτῆρα, τὸ σκεπτικὸν ἐκεῖνο ἦθος, τὸ ἐπιχειρηματικὸν ἐκεῖνο πνεῦμα. Πάνυ ὀλιγίστους θὰ συναντήσητε ἐν Κεφαλληνίᾳ οἵτινες νὰ μὴ διέσχισαν πελάγη, νὰ μὴ διέτριψαν εἰς τόπους ἀπωτάτους. 'Εκάστη ἐκεῖ οἰκογένεια ἔχει τὸν ξενιτευμένον της, ἐκεῖνον ὅστις εὐημερεῖ ἐν ξένῃ χώρᾳ, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνον ὅστις κήδεται τῆς πατρίδος του νὰ ἀγαπᾷ ταύτην. 'Ο Κεφαλλὴν εἶνε φύσει ἐπιχειρηματικός, τὰ στενὰ τῆς νήσου του ὅρια δὲν ἀρκοῦσιν ὅπως ἐν αὐτοῖς ἀναπτύξῃ πᾶσαν αὐτοῦ τὴν εὐφυΐαν καὶ απομακρύνεται μὲ τὴν ἀποφασιστικότητα μὲ τὸ θάρρος νὰ ἐπιστρέψῃ ἀλλοῖος. Ἴσως δὲν ὑπάρχει ἄλλος λαὸς ἐν 'Ελλάδι προσομοιάζων τὸν θετικισμὸν τοῦ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

Κεφαλλῆνος. Εἶνε λαὸς τοῦ Ναὶ καὶ τοῦ Ὄχι· Ἂν σοὶ εἴπῃ ναί τετέλεσται, ἂν ὄχι τὸ ἴδιο· δὲν γνωρίζει τώρα ν α ί καὶ μετ' ὀλίγον ὄ χ ι. Ἴσως οἱ παλαίτεροι τῶν Κεφαλλήνων πιεζόμενοι ὑπὸ τοῦ ἐπιχειρηματικοῦ πνεύματος τὸ ὁποῖον ἠδύνατο νὰ μαράνῃ ἡ διὰ τοιοῦτον λαὸν ἀπρόσφορος τῆς νήσου θέσις, ἦσαν σκεπτικώτεροι, κατηφέστεροι, μελαγχολικώτεροι, ἀλλὰ καὶ ἐμβριθέστεροι καὶ σοβαρότεροι καὶ μετριώτεροι· ἀλλ' ἡ νεωτέρα γενεὰ ἡ μετὰ τὴν ἕνωσιν τῆς Ἑπτανήσου, εἰς ἣν τοσούτῳ συνετέλεσεν ἡ νῆσος αὕτη ἐξ ἧς ἀπέρρευσεν ὁ ριζοσπαστισμός, διασπαρεῖσα ἀνὰ τὰς χώρας πρὸς σπουδὴν καὶ ἀνάπτυξιν, ὀλίγῳ κατ' ὀλίγον ἐγένετο ζωηροτέρα, διασκεδαστικωτέρα, εὐθυμοτέρα καὶ μετέβαλε τὴν ὄψιν τῆς νήσου ἐπὶ πολύ. Τὸ θέατρον τῆς Κεφαλληνίας σχεδὸν οὐδέποτε ἀργεῖ καὶ ὁ λαὸς ἐκεῖνος ὁ σκεπτικός, ὁ θετικὸς οὐδέποτε στερεῖται τῆς γλυκυτέρας τῶν διασκεδάσεων. Τὸ Ἀργοστόλι, ἡ πρωτεύουσα τῆς Κεφαλληνίας, δὲν εἶνε δυσάρεστος διὰ τὸν ξένον διαμονή. Ἡ μακρὰ ἐκείνη ὀροστοιχία ἡ πρὸς Ἀνατολὰς τούτου ἐκτεινομένη καὶ καθιστῶσα τὸν τόπον ἐκεῖνον πληκτικόν, ἴσως εἶνε ἡ μόνη κακὴ ἐντύπωσις τὴν ὁποίαν θὰ λάβῃ τις μόλις ἐξερχόμενος. Ἡ πετρώδης καὶ ἄγονος σχεδὸν ἐκείνη σειρά, τοσούτῳ δυσαρέστως πλήττουσα δὲν ἔχει καὶ τόσην ἀξίωσιν, ὅτι αὕτη δύναται νὰ μειώσῃ πᾶν ὅ,τι καλὸν ἐγκρύπτει ἡ πρωτεύουσα τῶν Κεφαλλήνων. Ὁ ὑπερήφανος Αἶνος ἄνωθεν αὐτῆς προβάλλων ὡς γίγας ὑπερήφανος μὲ τὴν χιονοσκεπῆ κορυφήν του καὶ μὲ τοὺς μάγους δρυμούς του, σᾶς ἐπιβάλλεται τοσούτῳ σοβαρῶς, ὥστε νομίζετε, ὅτι ἡ θέσις τοῦ ὄρους ἐκείνου οὐδαμοῦ θὰ ἵστατο μεγαλοπρεπεστέρα ἢ ἐκεῖ. Ἐνθυμοῦμαι πρὸ ὀλίγων ἐτῶν, ὅτε μετά τινων φίλων τῶν ὁποίων τὴν ἀνάμνησιν διατηρῶ ζωηράν, ἀνηρχόμην τὸν Αἶνον μέχρις ἀρκετοῦ τινος ὕψους, ἡ ἐπίπονος ἐκείνη ἄνοδος ἐγένετο μία τῶν εὐαρεστοτέρων ἀπολαύσεών μου. Ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν σκηναὶ καὶ πράγματα μεταλλάσσουσι καὶ αἱ πέριξ γραφικαὶ ἐπαύλεις, τὰ τοπεῖα, αἱ ἐξοχαὶ ἐξ ἀπόπτου θεωρούμενα προσέδιδον ἀγαστὴν εἰκόνα φυσικῆς ὡραιότητος. Θροῦς ὑψηλῶν δένδρων μυστηριώδης ὑπὸ τὸ βαθύσκιον φύλλωμα τῶν ὁποίων τονίζει τὸ ᾆσμα ὁ ἀφελὴς ἀγρότης, περιβάλλει τοὺς πέριξ χώρους μεστοὺς δασῶν ἐξ ἐλάτης τῆς ὁποίας ἀρκετὴ χρῆσις γίνεται ἐν Κεφαλληνίᾳ. Ἱστάμενος εἰς ὕψος σχετικῶς μέγα, αἰωρούμενος ὑπὲρ τὸν κόλπον τοῦ Ἀργοστολίου, φέρεσαι ὡς δι' ἀεροστάτου ἐπισκοπῶν τὰ κάτω καὶ τὰ πέριξ καὶ ἡ θέα ἐκείνη δὲν εἶνε κοινή, ἔχει τι τὸ ἐπιβάλλον, τὸ ἐκπλῆσσον, τὸ μαγεῦον. Ἀλλὰ δυστυχῶς τὸ πᾶν ἐκ τῆς θέας ἐκείνης χάνετε καὶ δὲν σᾶς μένει ἡ ὠχρὰ ἐντύπωσις τῆς μεγαλοπρεπείας ἐκείνης, ὅταν κατέρχησθε εἰς τὸ Ἀργοστόλι. Ἡ θέσις τῆς πόλεως θὰ ἦτο ἐξαισία, ὁ οὐρανὸς θὰ ἐγέλα διαρκῶς ἐκεῖ, ἂν ἡ πόλις ἦτο ἐκτισμένη δυτικώτερον ἐπὶ τῆς εὐρείας ἐκείνης πεδιάδος ἥτις κατάφυτος ἀμπελώνων καὶ ἐλαιώνων πρὸ τῆς θαλάσσης ἐκτεινομένων σοὶ δίδει ἀμυδράν τινα ἰδέαν τοῦ γραφικοῦ τῆς Ζακύνθου λεκανοπεδίου. Τοιαύτης γνώμης ἦτο ὁ Νάπιερ. Ζωήν, δρᾶσιν, ὀργασμόν, κίνησιν, βιομηχανίαν, ἐμπόριον δὲν θὰ ἴδητε, οὐδ' εἶνε δυνατὸν νὰ ἴδητε ἐν Ἀργοστολίῳ. Ἡ θέσις τοῦ τόπου δὲν ἐπιτρέπει τοιαύτας ἐμπορικὰς ἀσχολίας, εἰς τὰς ὁποίας φύσει ῥέπει τὸ ἐμπορικὸν πνεῦμα τῶν Κεφαλλήνων. Ἡ βιομηχανία τῶν οἴνων καὶ μικρά τις ἐξαγωγὴ ροζολίων ἢ κατασκευὴ τῶν ὁποίων ἐπιτυγχάνεται ἐν Κεφαλληνίᾳ εἶνε τὰ μόνα πλὴν τῆς ἐξαγωγῆς τῆς σταφίδος ἄξια λόγου βιομηχανικὰ κινήματα. Ἡ ἐξαγωγὴ τοῦ οἴνου προήχθη κατὰ τοὺς τελευταίους ἰδίως χρόνους ὅτε διὰ τῆς κατασκευασθείσης μεγάλης ὑπὸ τοῦ κ. Τουλ οἰνοποιίας ἐδόθη ὄχι μικρὰ ζωὴ εἰς τὸ εἶδος τοῦτο τοῦ ἐμπορίου καὶ οἱ Ἑλληνικοὶ οἶνοι ἐγένοντο γνωστοὶ ἐν Γερμανίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ. Ἐκ τῶν οἴνων τῆς Κεφαλληνίας βεβαίως ὁ κοινότερος καὶ ἐπιτυχέστερος εἶνε ἡ ρ ο μ π ό λ α, ἂν καὶ πολλῶν εἰδῶν οἶνοι ἀποστάζονται ἐκεῖ, ὡς ἐκ τῆς ἐπιτυχίας τῶν διαφόρων σταφυλῶν. Ἡ ἐξαγωγὴ τοῦ οἴνου γίνεται ζωηρὰ καὶ τὸ ἐκ ταύτης κέρδος ὄχι μικρόν. Ἐμπόριον ἐν Κεφαλληνίᾳ εἴπομεν ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐκτὸς τῆς τοπικῆς καταναλώσεως. Πᾶν ὅ,τι προμηθεύονται τὰ ἐκεῖ καταστήματα εἶνε τὸ ἀρκοῦν εἰς τὴν τοπικὴν κατανάλωσιν. Συγκοινωνία μετὰ ξένων πλὴν τῶν ὑπολλήλων δὲν ὑπάρχει καὶ πέραμα δὲν εἶνε. Ἀλλὰ μεθ' ὅλην τὴν ἐμπορικὴν χαλαρότητα καὶ τῆς θέσεως τὸ ἀπρόσφορον πρὸς τοιαύτην ἀνάπτυξιν εὑρίσκετε ἐν Ἀργοστολίῳ ἐμπορικὰ καταστήματα ἁμιλλώμενα πρὸς τὰ κύρια μεγαλειτέρων πόλεων. Ὁ ἐμπορικὸς δρόμος, ὁ λιθόστρωτος ἢ ὅπως κοινῶς λέγεται **Bulevare** γέμει τοιούτων παντοίων καταστημάτων μικρῶν, μεγάλων, μετρίων, πλουσίων, ποικίλων. Ὁ Κεφαλλὴν εἶνε φύσει οἰκονόμος, ἐπιχειρηματίας, ρέκτης. Νοῦς καὶ πνεῦμα ἐμπορικόν. Τὸ χρῆμα ἐξοδεύει ὅπου θὰ πιάσῃ τόπον, ὅπου ἀξίζει ὁ κόπος, διὰ τοῦτο καὶ οἱ ἔμποροι τοῦ τόπου ἐκείνου εἶνε ἐπιφυλακτικώτεροι περὶ τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐμπορευμάτων. Ὁ Κεφαλλὴν κατέχει τὸ μυστήριον τοῦ ὁποίου ἴσως στερεῖται ἄλλος Ἕλλην, τῆς αὐτοῦ προαγωγῆς ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι. Πατρίς του δὲν εἶνε ἡ Κεφαλληνία, ἂν καὶ ἀγαπᾷ τὸν τόπον του ὅσῳ οὐδεὶς ἄλλος, ἀλλὰ πατρίς του εἶνε ὅλος ὁ κόσμος. Μετὰ τῆς μεγαλειτέρας ἁπλότητος, ἄνευ πολλῆς σκέψεως, ἄνευ πολλῶν ἐφοδίων διαπλέει τοὺς ὠκεανοὺς καὶ τὰς θαλάσσας, φθάνει εἰς τὰ πέρατα τοῦ κόσμου μὲ τὴν θέρμην καὶ τὴν ἀποφασιστικότητα νὰ ἐργασθῇ καθ' οἱονδήποτε τρόπον, καθ' οἱανδήποτε σειράν. Ἐκεῖ ἀδύνατον νὰ μὴ εὕρῃ τὸν πατριώτην του, ὅστις θὰ τὸν ὑποδεχθῇ θὰ τὸν ὁδηγήσῃ ἐν μέσῳ κόσμου ξένου ἐν μέσῳ συστημάτων ἀγνώστων. Καὶ ὁ σήμερον ἄνευ σκέψεως καὶ ἐφοδίων ἀπερχόμενος, ἄγνωστος ἐν μέσῳ ἀγνώστων, μετὰ μίαν δεκαετηρίδα μεταβάλλεται, εὐπορεῖ, καὶ μετὰ μίαν εἰκοσαετηρίδα καθίσταται μοχλός, δρᾶσις, ζωὴ εἴτε ἐπανερχόμενος εἰς τὴν πατρίδα του, εἴτε οἰκοδομῶν ἐν ἐκείνῃ ὑψορόφους οἴκους. Τοῦτο εἶνε τὸ μυστήριον τὸ κατεχόμενον ὑπὸ τοῦ ρέκτου Κεφαλλῆνος.

(ἕπεται συνέχεια) ΓΕΩΡ. Δ. ΜΑΝΕΣΗΣ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΑΙ ΕΝ ΖΑΚΥΝΘΩ ΣΥΝΤΕΧΝΙΑΙ

[Συνέχεια ὅρα φυλλάδιον 48ον]

—

Πρὸς σχηματισμὸν λοιπὸν τοῦ ποσοῦ, ὅπερ θὰ ἐχρησίμευεν ὡς κεφάλαιον ἀπαραίτητον πρὸς προμήθειαν κρεάτων, ἀπεφασίσθη, δι' ἐπισήμου συσκέψεως νὰ κάμωσι χρῆσιν μέρους χρημάτων τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Ἐνεχυροδανειστηρίου, ὅπερ εἶχε δανείσει τὸ ταμεῖον τοῦ Σιτοβολῶνος ἐπὶ τῷ ὅρῳ ν' ἀποδώσῃ τοῦτο τὰ χρήματα μετὰ τὴν πώλησιν τοῦ σίτου.

Μεταβιβασθέντων εἶτα τῶν χρημάτων τούτων εἰς τὸ ταμεῖον τῆς πόλεως καὶ σχηματιζομένης τῆς νέας Συντεχνίας ἐκ προσώπων ἀξιοπίστων νὰ ἐμπιστευθῶσι μεθ' ἰδλων τῶν ὀφειλομένων ἐπιφυλάξεων εἰς τὴν μόνιμον ταύτην Συντε τὰ χρήματα καὶ μείνῃ οὕτω ὑπόχρεως, ὡς ἄνω, μὲ τοὺς ὅρους, συμφωνίας, χρέη καὶ καθαρὸν τόκον ὃν συνήθως ἐλάμβανε τὸ ταμεῖον τοῦ Ἐνεχυροδανειστηρίου, ἤτοι πρὸς τέσσαρα μόνον τοῖς ἑκατόν.

Ἀλλ' ὅπως τοιοῦτόν τι πραγματοποιηθῇ ἦτο ἀνάγκη νὰ ζητηθῇ ἡ ἄδεια παρὰ τοῦ Γενικοῦ Προβλεπτοῦ· οὐχ ἧττον ὄντος ἀπαραιτήτου, ἵνα ἁπάντων τούτων προηγηθῇ ἡ συναίνεσις τοῦ Συμβουλίου Ζακύνθου, οἱ Σύνδικοι συνεδριάσαντες ἀπεφάσισαν, ἵνα παρακληθῇ ὁ ἔκτακτος Προβλεπτὴς ἐν Ἀνατολῇ Ἔριτσος καὶ ἀποφασίσῃ ὅπως τὰ εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ Σιτοβολῶνος δανεισθέντα 1800 τσεκίνια τοῦ Ἐνεχυροδανειστηρίου κυκλοφορῶσι μὲ τὰς αὐτὰς τοῦ δανείου συμφωνίας καὶ μετρηθῶσιν εἰς τὸ ταμεῖον τῆς πόλεως, ὅπερ ἤθελεν ἐπιβαρυνθῇ μὲ τὸ χρέος, ἵνα τὸ ποσὸν τοῦτο δοθῇ κατόπιν ἐπὶ δανείῳ εἰς τὴν νέαν Συντεχνίαν τῶν Κρεοπωλῶν, ἥτις ὑπεχρεοῦτο νὰ δίδῃ τὸν τόκον τῶν 4 τοῖς ἑκατόν.

Ἡ πρότασις αὕτη ἐγένετο δεκτὴ διὰ ψήφων 55 κατὰ 46, οὕτω δ' ἐσχηματίσθη νέα τις συντεχνία, ἥτις ὅμως δὲν διήρκεσεν ἐπὶ πολύ. Πολὺς παρῆλθεν χρόνος καὶ ὅμως οἱ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ Κρεοπώλου ἐξασκοῦντες ἐστεροῦντο συντεχνίας, ὅτ' ἐπὶ τέλους, μετὰ τὴν πτῶσιν τῆς Ἑνετοκρατίας ἐζήτησαν οὗτοι τὴν ἀνασύστασιν αὐτῆς. Ἡ αἴτησις αὐτῶν ἐγένετο δεκτή, ἀφοῦ προηγουμένως ὑπεβλήθη εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ Διαχειριστικοῦ Συμβουλίου, (Consiglio Amministrativo) πρὸς κανονισμὸν τῶν καθηκόντων τῆς τοιαύτης ἱδρύσεως. Πράγματι τὸ ὑγειονομεῖον ἐξέδωκε σχέδιον κανονισμοῦ ἐν ᾧ περιελαμβάνοντο οἱ ὅροι, ἐφ' ὧν ἡ νέα Συντεχνία ἔπρεπε νὰ σχηματισθῇ. Εἶχε δὲ τὸ σχέδιον τοῦτο ὡς ἑξῆς:

«Ραπόρτο τοῦ Μαγγιστράτου τῆς ζωοτροφίας πρὸς τὴν Διοίκησιν διὰ τὸ σύστημα τῆς φράγιας τῶν Μακελαρέων 16 Δεκεμβρίου 1804.

—

Δεδομένης τῆς ἐξουσίας τούτου τοῦ Μαγγιστράτου τῆς ζωοτροφίας μὲ τὰς γραφὰς 6 τρέχοντος τοῦ Ἐξοχωτάτου Πρυτάνεως καὶ ἡνωμένου δόγματος τῆς διοικήσεως νὰ ἔχῃ νὰ προβάλῃ αὐτὸς τὰς συνθήκας, καὶ βάρη ὁποῦ ἤθελεν ἦναι ἀναγκαῖα διὰ τὸ σύστημα τῆς φράγιας τῶν Μακελαρέων πρὸ καιροῦ προφερημένον ἀπὸ τὸ αὐτὸ Μαγγιστράτο διὰ νὰ ἔχῃ ἔπειτα μὲ τὴν γνώρησιν τῆς Ρεγγέντζας νὰ προφερθῇ τοῦ Κυβερνητικοῦ σώματος διὰ τὴν κύρωσίν του ἐβάλθη εἰς ὅλην τὴν ἐπιμέλειαν τὸ ρηθὲν Μαγγιστράτο διὰ νὰ ἐρευνήσῃ τὴν ὑπόθεσιν καὶ ηὗρεν ἁρμόδια τὰ ἀκόλουθα ἄρθρα ἐπάνω εἰς τὰ ὁποῖα ἐλπίζει νὰ λάβῃ ὅλην τὴν σύντρεξιν, καὶ εὐχαριστίαν τῶν Μακελαρέων καὶ ὁποῦ λαμβάνει τὴν τιμὴν νὰ παρουσιάσῃ τῆς διοικήσεως διὰ τὴν ἀνάλογην διόρισιν.

Π ρ ῶ τ ο ν—Τὸ Μαγγιστράτο γνωρίζει πολλὰ ὠφέλιμον τὴν σύστασιν ταύτης τῆς φράγιας διὰ τὴν κοινότην, καὶ διότι πάντοτε ἔκπαλαι αὕτη ἐσώζετο καὶ ὁποῦ εἰς τοὺς ἑτέρους ἀπερασμένους καιροὺς διὰ τὰ πολιτικὰ ἀκολούθησαν τὰ περιστατικὰ ἐδιαλύθησαν.

Δ ε ύ τ ε ρ ο ν.—Ὅτι ὅλοι ἐκεῖνοι ὁποῦ κάμνουν τὴν τέχνην τῶν Μακελαρέων νὰ ἔχουν νὰ γραφθοῦν εἰς ἕνα ἐν ταυτῷ βιβλίον ὁποῦ ἔχει νὰ σώζεται πρὸς τὸ Μαγγιστράτο, ὡς ὁμοίως ἔχουν νὰ γράφωνται καὶ ὅποιοι ἄλλοι θελήσουν νὰ ἐμβοῦν εἰς τὴν αὐτὴν φράγια.

Τ ρ ί τ ο ν.—Ὅτι ἡ αὐτὴ φράγια μὲ τὴν παρουσίαν τοῦ Μαγγιστράτου ἔχει νὰ ἐκλέγῃ κάθε διετίαν τρεῖς ἐπιτρόπους, ἤτοι Γαστάλδους, γράφοντας εἰς τὸ αὐτὸ βιβλίον τὰς ἐκλογὰς ὁ γραφεὺς τοῦ Μαγγιστράτου κηρωνοντάς τους αὐτὸ μὲ τὴν ὑπογραφήν των.

Τ έ τ α ρ τ ο ν—Ὅτι μετὰ τὴν σύστασιν τῆς αὐτῆς φράγιας, ὅποιος ἦναι ἐκεῖνος ὁποῦ ἤθελε νὰ ἐμβῇ εἰς τὴ φράγια, νὰ ἦναι εἰς χρέος νὰ παρουσιάζηται εἰς τὸ Μαγγιστράτο διὰ νὰ ἔχῃ μὲ τὴν εἴδησιν τοῦ Γαστάλδου νὰ γράφεται τὸ ὄνομά του εἰς τὸ βιβλίον καὶ γραφόμενον ἔχει ν' ἀγρικιέται εἰς τὰ ἴδια βάρη, καὶ ὠφελήματα τῶν ἑτέρων.

Π έ μ π τ ο ν.—Ὅποιος ἀπὸ τοὺς Μακελαρέους διὰ ἔλλειψιν τρόπου ἢ διὰ ἀκολούθισιν αὐτῆς δυστυχίας θελήσῃ νὰ παραιτηθῇ, πρέπει νὰ κάμῃ τὴν παραίτησιν εἰς τὸ Μαγγιστράτο μὲ τὴν εἴδησιν τῶν Γαστάλδων ἕξη μῆνας προτήτερα ὁποῦ ἔχουν νὰ ἀρχινοῦν ἀπὸ τὰς 26 Ὀκτωβρίου καὶ ἔχει εἰς ἄλλον καιρὸν καὶ τελειωμένοι ὅπου θέλουν ἦναι οἱ ἕξω μῆνες ἐτότε νὰ ἦναι ἐλεύθερος καὶ νὰ γίνεται ἡ σημείωσις τῆς παραιτήσεως εἰς τὸ ἀντίκρυς τοῦ ὀνόματός του.

Ε κ τ ο ν—Ὅτι εἰς παρομοίωσιν τῆς τάξεως ὁποῦ ἔχουν σὲ ἐπίλοιπες φράγιες, ἔχει καὶ αὐτὴ τὴν προστατικὴν ἐξουσίαν της, ὁποῦ ἦτον καὶ ἀκόλουθως νὰ ἔχουν οἱ Μακελαρέοι, τοῦ ἁγίου Νικολάου ἀπ' ἔξω τοὺς κοίτους καὶ νὰ ἔχουν καὶ τὴν σημαίαν τους, ἤτοι τὴν παντιέρα τους ὁποῦ εἰς τὰς συναθροίσεις θὰ θὰ ἔχῃ τὸν δεύτερον τόπον ἀπὸ ἐκείνην τῶν φουρναρέων ὡσὰν καὶ ἐτούτη μία φράγια χρειαζόμενη τῆς κοινότητος.

(Ἔπεται συνέχεια.)

ΛΕΩΝ. Χ. ΖΩΗΣ.

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ:

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΣΕΪ ΣΛΑΜΗ

(ἀνέκδοτον ποίημα)

ὑπὸ Γεωργ. Τερτσέτη.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΞΑΝΘΗ

Ἂν δὲν σὲ ἰδῶ μιὰ 'μέρα ὁ φτωχὸς
μαραίνεται ἡ δόλια μου ἡ καρδιὰ
κι' ὅλη τὴν νύχτα τρέχω μοναχὸς
καὶ κλαίγω θλιβερὰ 'ς τὴ σκοτεινιά.

Ἔλα, Ξανθή μου, ἔλα νὰ σὲ ἰδῶ
νὰ σμίξουμε σὰν πρῶτα καὶ τὰ δυὸ
ἔλα, ἀγάπη μου γλυκειὰ Ξανθή,
στὰ στήθη μου ἡ ἀγάπη σου ἀνθεῖ.

Ἔλα, γλυκειὰ Ξανθή,
εἰ δ' ἄλλως, συμφορά!
θὰ σβύσῃ πιὰ γιὰ μένα
γιὰ πάντα ἡ χαρά.

Δὲν θέλω πιὰ νὰ ζήσω μιὰ στιγμὴ
χωρὶς ἐσέ, ἀγάπη μου Ξανθή,
ἂς παύσουν τῆς καρδιᾶς μου οἱ παλμοὶ
κι' ἡ νιότη μου μὲ μιᾶς ἂς μαρανθῇ.

Ἔλα, Ξανθή μου, ἔλα νὰ σὲ ἰδῶ
νὰ σμίξωμε σὰν πρῶτα καὶ τὰ δυὸ
ἔλα, ἀγάπη μου γλυκειὰ Ξανθή,
στὰ στήθη μου ἡ ἀγάπη σου ἀνθεῖ

Ἔλα, γλυκειὰ Ξανθή,
εἰ δ' ἄλλως, συμφορά!
θὰ σβύσῃ πιὰ γιὰ μένα
γιὰ πάντα ἡ χαρά.

Ἂς σβύσω 'σὰν τ' ἄστρα τὴν αὐγὴ
σὰν κύματος ἀφρὸς 'ς τὴν ἀμμουδιὰ
κ' ἐκεῖ, Ξανθοῦλα μου, 'στὴ μαύρη γῆ
θὰ σ' ἀγαπᾷ ἡ δόλια μου καρδιά.

Ἔλα, Ξανθή μου, ἔλα νὰ σὲ ἰδῶ
νὰ σμίξωμε σὰν πρῶτα καὶ τὰ δυὸ
ἔλα, ἀγάπη μου γλυκειὰ Ξανθή,
'σ τὰ στήθη μου ἡ ἀγάπη σου ἀνθεῖ.

Ἔλα γλυκειά, Ξανθή,
εἰ δ' ἄλλως θὰ μὲ κλαῖς
καὶ κρῖμα τὸ πουλί μου
ς' τὸν τάφον μου θὰ λές'

ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΙΚΟΝΑ ΠΟΘΗΤΗΣ ΜΟΙ ΚΟΡΗΣ

Τὴν εἰκόνα σου ἐμπρός μου ἔχω πάντα καὶ λατρεύω
'Σὰν νὰ ἦταν κόσμος ὅλος ἡ οὐράνια σου μορφὴ
Ἐφανέρωσα σ' ἐσένα τὸ μυστήριο ποῦ πιςεύω
Ποῦ μοῦ φθείρει ὁλημέρα τὴ θλιμμένη μου ψυχή.

Ἀλλὰ σὺ 'ςτὰ δακρυά μου καὶ στὸν πόνον ποῦ μὲ καίει
Πάντ' ἀδιάφορη προβαίνεις, πάντα μὲ ψυχρὴ καρδιά,
Καὶ τὸ στόμα σου μιὰ λέξι εἰς ἐμὲ ποτὲ δὲν λέει
'Λίγη ὑπομονὴ νὰ ἔχω εἰς τὴν τόση ἀπελπισιά!

Δέκα χρόνια μές τὰ στήθη εἶσαι σὺ ζωγραφισμένη
Ἔγινες 'ψηλὸ πλατάνι μὲ ὁλοφούντωτα κλαδιὰ
Κι' ἀπὸ τότε μία φλόγα εἰς τὰ σπλάγχνα μου κρυμμένη
Ἔκαψε κι' ἔκαμε στάκτη τὴν ἀθλία μου καρδιά.

Δὲν εἶν' κρῖμα νὰ μ' ἀφίνῃς εἰς τὴ μαύρη ἐρημιά μου
Σὺ ποῦ ἔχεις μορφὴ θεία καὶ ἀγγελικὴ ψυχή;
Εὐσπλαγχνίσου με καὶ τρέξε 'στὴν ὁλόθερμη ἀγκα-
λιά μου
Καὶ δυὸ μόνο λέξεις πές μου «Σ' ἀγαπῶ κ' ὑπομονή».

Ἔγραφον μηνὶ Σ)βρίῳ *1894*.

ΠΙΣΤΙΣ, ΕΛΠΙΣ, ΕΡΩΣ...

Περίλυπος εἶπα εἰς τὴν ψυχήν μου.

—Ψυχή· διευκρίνησον μοι τὸν δρόμον τῆς ζωῆς μου, ὅστις χάνεται μὲ τὰ ὄνειρά μου, καὶ μὲ ἀπελπίζει.

—Ὕψωσον τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸν οὐρανὸν, μοὶ ἀπεκρίθη. Ὁ Θεὸς σοὶ στέλλει ἕν ἄστρον τὸ ὁποῖον γλυκέως λάμπον σοὶ ὑπομειδιᾷ. Ἀτένιζε αὐτὸ, διότι εἶναι ἡ Πίστις, φιλτάτη!

Εἶπα εἰς τὴν ψυχήν μου.

—Ἄχ! πόσον εἶνε μακρὰ καὶ ἐπώδυνος ἡ ἀγωνία τῆς ζωῆς. Ἀπηύδησε ἡ καρδία μου ἐκ τῶν στεναγμῶν καὶ τῶν δακρύων.

—Πρὸς τὰ ἄνω ὕψωσον τὸ βλέμμα, μοὶ ἀπεκρίθη, τὸ πᾶν στολίζεται ὑπὸ εὐωδῶν ἀνθέων καὶ ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν ἔρχεται πρὸς σὲ προβαίνων ἐκ τῆς αἰωνίας του διαμονῆς εἷς Ἄγγελος!

Ὁ Ἄγγελος τῆς Ἐλπίδος!

Εἶπα εἰς τὴν ψυχήν μου.

—Ψεῦδος καὶ εἰρωνία δεσπόζει τὸ σύμπαν. Ὡς ἡ νὺξ εἶναι ψυχρὰ οὕτω μοῦ φαίνεται καὶ ἡ ἡμέρα...

Καὶ μοὶ ἀπεκρίθη διακόπτουσά με.

—Ἀνάβλεψον πέριξ. Ἰδέ· λάμπει ἤδη ἡ ἡμέρα! Καὶ τὸ πᾶν καταυγάζει διὰ τοῦ φωτός του εἷς ἥλιος ἰσχυρὸς, ὑπέρλαμπρος.

Ἄνοιξον εἰς ἐκεῖνον τὸν Ἥλιον τὴν παγετώδη καὶ ἀπηλπισμένην καρδίαν σου.

Ὁ ἥλιος ἐκεῖνος εἶναι, κόρη ὁ Ἔρως,

(Τεπλόῦ) **Π. Δ. ΑΒΟΥΡΗΣ**

ΓΛΩΣΣΙΚΑ

Τὸ λ ι ο β ό ρ ι ἔγινεν ἀπὸ τὸ λ ι β ο β ό ρ ι. Χάριν τῆς εὐφωνίας καὶ πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ κακοήχου β ο β ο, ἀφῃρέθη τὸ πρῶτον β. Πράγματι τὸ λ ι ο β ό ρ ι εἶναι ἄνεμος ζεστὸς πνέων ἐκ τοῦ βορείου μέρους, ἐνῷ ὁ ζεστὸς ἄνεμος κοινῶς καλούμενος λ ί β α ς πνέει ἐκ τοῦ νοτίου μέρους. Πρὸς διάκρισιν δὲ τῶν δύο τούτων ἀνέμων ἐπίσης ζεστῶν, (μὲ τὴν διαφορὰν, ὅτι ὁ κυρίως λ ί β α ς (λὶψ) εἶνε καταστρεπτικὸς εἰς τὰ σπαρτὰ καὶ ἄλλα φυτὰ, ἰδίως κατὰ τὴν ἐπάνθησιν αὐτῶν) προσετέθη εἰς τὸν βόρειον λίβαν τὸ β ό ρ ι καὶ οὕτω ἔχομεν τὸν λ ί β α ν τὸν νότιον καὶ τὸν λ ί β α ν τὸν βόρειον ἢ λ ι ο β ό ρ ι. Ὅταν ἀμφότεροι οὗτοι οἱ ἄνεμοι πνέωσιν, ὁ οὐρανὸς εἶναι θολὸς καὶ θολὰ τὰ θαλάσσια νερὰ φαίνονται.

Τὴν λέξιν **atavisme** ἢ **atavismo**, ἥτις μετεφέρθη εἰς τὴν ἡμετέραν γλῶσσαν διὰ τοῦ ἀ τ α β ι σ μός, μετέφρασα π ρ ο π α π ο ρ ι σ μ ό ς. Ὁ πολυμαθὴς καὶ ἀγαπητὸς φίλος μου Καθηγητὴς Μ. Μαρ-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

τζώκης, πρὸς ὃν μόνον διεκοίνωσα τὴν μετάφρασιν, οὐ μόνον ἐνέκρινε ταύτην, ἀλλὰ εἶπεν ὅτι ἡ λέξις προπατορισμὸς ἐκφράζει περιεκτικώτερον τὴν φυσιολογικὴν ἔννοιαν, ἣν οἱ νεώτεροι ἀποδίδουν εἰς τὴν λέξιν atavisme.

Ἡ λέξις σέμπρος εἶναι παραφθορὰ τῆς ἰταλικῆς λέξεως sempre. Ὁ ἀγρολήπτης ἐν γένει ἐκαλεῖτο colono καὶ ὁ διηνεκὴς ἀγρολήπτης colono per sempre ἢ colono perpetuo. Ἡ καθομιλουμένη ἐνόμιζε τὸν τοιοῦτον ἀγρολήπτην παντοτεινὸν μετάφρασις τοῦ per sempre. Τὸ sempre τοῦτο, κατὰ τὴν τότε ἐπικρατοῦσαν συνήθειαν τοῦ μετατρέπειν τὰς ἰταλικὰς λέξεις εἰς ἑλληνικὰς διὰ τῆς προσθήκης τῆς ἑλληνικῆς καταλήξεως, μετετράπη εἰς σέμπρος, τὸ ὁποῖον σήμερον σημαίνει καὶ τὸν παντοτεινὸν καὶ τὸν πρόσκαιρον ἀγρολήπτην.

Ν. ΜΙΝΩΓΟΣ.

ΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

Ἐξεδόθησαν μέχρι τοῦδε ἐν Ἀθήναις ἐκ 32 σελίδων καὶ ἀντὶ 35 λεπτῶν ἕκαστον πωλούμενα τὰ τέσσαρα πρῶτα τεύχη τοῦ ἐξόχου συγγράμματος Ο ΘΕΟΣ τοῦ δαιμονίου Βίκτωρος Οὑγκώ, κατὰ μετάφρασιν λίαν ἐπιτυχῆ τοῦ λαμπροῦ λογογράφου καὶ τακτικοῦ τῶν „Μουσῶν" συνεργάτου κ. Ἡλία Ἰ. Οἰκονομοπούλου. Τῆς μεταφράσεως ταύτης προηγεῖται ὡραιοτάτη ἐμβριθὴς εἰσαγωγὴ μετὰ δύο εἰκόνων τοῦ ποιητοῦ, γεγραμμένη ὑπὸ τοῦ ἰδίου μεταφραστοῦ. Μετὰ τὸ πέρας τοῦ ὅλου ἔργου, ἐκ 10 τευχῶν ἀπαρτηοθησομένου, ἐκδοθήσεται εἰς καθημερινὰ φυλλάδια λαμπρῶς εἰκονογραφημένα καὶ ἀντὶ δέκα λεπτῶν ἕκαστον Ο ΑΝΤΙΧΡΗΣΤΟΣ τοῦ φιλοσόφου Ἐρνέστου Ρενάν, κατὰ μετάφρασιν τοῦ ἄνω κ. Ἡλ. Οἰκονομοπούλου, ἔργον μεγάλης σπουδαιότητος, ἀναλύον μυστήρια σχεδὸν ἄλυτα φαινομενικῶς καὶ ἑρμηνεῦον τὴν ἀείποτε ἀνερμήνευτον Ἀποκάλυψιν καὶ τὰ τῆς Δευτέρας Παρουσίας μετὰ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Ἀντιχρήστου. Ἀμφοτέρων τῶν μεταφράσεων τούτων ἡ ἀπόκτησις εἶνε πολύτιμον ἀνάγνωσμα καὶ ὡραῖος στολισμὸς διὰ πᾶσαν βιβλιοθήκην.

— Ἀγγέλλεται ἡ ἔκδοσις Ζακυνθίου Ἡμερολογίου, πέμπτον τοῦτο ἔτος, τοῦ 1895, ὑπὸ τοῦ ἐπιμελῶς περὶ τὰ γράμματα ἀσχολουμένου καὶ ῥέκτου νέου κ. Γεωργίου Δ. Λογοθέτη. Τὸ ἡμερολόγιον τοῦτο προμηνύεται βέλτιον τῶν προηγουμένων ἐτῶν, διότι καὶ ὀγκωδέστερον καὶ ὕλην ἐκλεκτοτέραν θέλει περιέχει, ἀλλ' ἀνεξαρτήτως τούτων, ὁ κ. Γ. Λογοθέτης δέον νά ὑποστηρίζηται, διότι διὰ τῆς μεγάλης αὐτοῦ δραστηριότητος καὶ φιλεργίας παρέχει κατ' ἔτος ἐξαίρετον ἀνάγνωσμα καὶ ὠφέλιμον ἅμα βιβλίον διὰ τὰς περὶ Ζακύνθου πληροφορίας. Ἀπέναντι τούτων μία δραχμὴ πρὸς ἀπόκτησιν τοῦ ἐν λόγῳ Ἡμερολογίου εἶνε ἀρκούντως δικαιολογημένη.

— Ἐπίσης ἀγγέλλεται ἐν Ἀθήναις ἡ προσεχὴς ἔκδοσις εἰκονογραφημένου περιοδικοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον «Ὁ Ἀστὴρ» κατα δεκατετραήμερον ἐκδιδομένου. Ἐν ἑκάστῳ φύλλῳ τοῦ ἀξιοσυστάτου τούτου περιοδικοῦ θὰ δημοσιεύωνται τρεῖς ἢ τέσσαρες εἰκονογραφημέναι σελίδες διαφόρων ἐπιφανῶν ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, τοπογραφίαι, γελοιογραφίαι κλπ. ἃς εἰκόνας θέλουσι συνοδεύει σχετικαὶ μελέται καὶ βιογραφίαι. Ἕκαστον φύλλον τοῦ Ἀστέρος ἀποτελούμενον ἐκ 16 διστήλων σελίδων θὰ περιέχῃ ὕλην ποικίλην, ἐκλεκτὴν καὶ ὠφέλιμον. Ἀπὸ τοῦ α'. φύλλου θὰ δημοσιεύηται τὸ ἔξοχον ἔργον τοῦ Ἀλεξ. Δουμᾶ «Ὁ Κόμης Μοντεχρῆστος» μετ' εἰκόνων, συγχρόνως δὲ καὶ τὸ ταξείδιον τοῦ Hages «Παρὰ τὸν Πόλον.» Ἐτησία συνδρομὴ ὡρίσθη ἐν μὲν τῷ ἐσωτερικῷ δραχμὰς 5, ἐν δὲ τῷ ἐξωτερικῷ φρ. χρ. 6. Πᾶσα αἴτησις ἀπευθυντέα πρὸς τὸν κ. Ἰωάννην Ν. Κούμενον ὁδὸς Εὐρυπίδου ἀριθ. 53 Ἀθήνας

— Ἐδημοσιεύθησαν ἐν Ρώμῃ οἱ 12ος καὶ 13ος ἀριθμοὶ τοῦ Β'. ἔτους τῆς μηνιαίας εἰκονογραφημένης ἐπιθεωρήσεως ἀσφαλειῶν, οἰκονομίας καὶ ἐμπορίου ὑπὸ τὸν τίτλον Il Denaro τῆς ἀρίστως καὶ δεξιῶς διευθυνομένης ὑπὸ τοῦ διακεκριμένου ἰταλοῦ λογογράφου καὶ συνεργάτου τῶν „Μουσῶν„ κυρίου Pasquale Lubrano Celentano. Σὺν ἄλλοις περισπουδάστοις ἄρθροις διαφόρων ἐκλεκτῶν τῆς Ἰταλίας καλάμων, προτάσσεται ἐν τῷ 12ῳ ἀριθμῷ ἐπίχαρις σκιαγραφία μετ' εἰκόνος τοῦ ἐκ Μιλάνου δημοφιλοῦς καὶ ἀρίστου δημάρχου κ. Giuseppe Vigoni ὑπὸ τοῦ ἰδίου κ. διευθυντοῦ γεγραμμένη.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Σπάρτην· Ἀρίμνηστον Σινοκίδην ἐργοδηγόν, Τ. Θεοδώρου Εἰσαγγελέα, Ἰωάννην Πετροπουλάκην ἀνθυπολοχαγόν, Περικλῆ Ζερβέαν διδάκτορα. Σᾶς ἐνεγράψαμεν συνδρομητὰς καὶ εὐχαριστοῦμεν. — Ἅγιον Νικόλαον (Μελιτίνην) Νικόλαον Διπλαράκον· ἐπίσης — Πάτρας· Παναγιώτην Ξενόπουλον· ἐπίσης. — Πειραιᾶ· Ἐμμ. Ν. Φώκαν· ἐπίσης. — Ἀθήνας Τηλέμαχον Κουτσουβέλην ὑπολοχαγαγὸν βασιλικοῦ ναυτικοῦ· ἐπίσης. Κ.Μ. Περὶ τοῦ σεισμοῦ τούτου οὐδεὶς τῶν ἱστορικῶν ἢ χρονογράφων ἀναφέρει τί. Καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ ἐν τῇ περὶ σεισμῶν συντόμῳ μελέτῃ ἡμῶν τῇ δημοσιευθείσῃ ἐν ταῖς «Μούσαις» παρελείψαμεν πολλοὺς ἄλλους σεισμοὺς τοὺς ὁποίους θέλομεν συμπεριλάβει ἐν προσεχεῖ μέλλοντι, ὅτε θέλομεν ἀναδημοσιεύσει ἐν ἰδιαιτέρῳ τεύχει τὰ περὶ τῶν ἐν Ζακύνθῳ σεισμῶν. Ἐπειδὴ ὅμως ζητεῖτε νὰ σᾶς πληροφορήσωμεν περὶ τοῦ ἐν ἔτει 1591 ἐν Ζακύνθῳ σεισμοῦ, ἰδοὺ τί γνωρίζομεν περὶ αὐτοῦ, ὡς φαίνεται γεγραμμένον ἐν τέλει ἑνὸς τῶν βιβλίων τοῦ παρὰ τῷ ἐνταῦθα Ἀρχειοφυλακείῳ Συμβολαιογράφου Δομ. Ρωμανοῦ: 1591 Ἀπριλίου 14 Τετράδη τὸ βράδυ μισὴ ὥρα τῆς νύκτας ἰντζίρκα ἐγίνη ἕνας σησμὸς μεγαλότατος καὶ ἀπὸ πίσω του λιγάκι ἔγινεν ἕτερος μικρότερος καὶ τρίτος μὲ λίγο τάραμο καὶ τέταρτος πάλη ὡς τὸν δεύτερον καὶ ἐπέσανε λιθίες πολλὲς καὶ τὸ σπίτι τοῦ Ἰω. Μαζαράκι σὸ σόμιο, μὲς τὸ κάστρο ἐπέσαν πολλὰ τοῦ Μοτσενίγου τοῦ μ., πρίαμου τζεταδήνου καὶ ἕτερα, μὰ περιπλέο ὅλο τὸ κάστρο ἐσπόρισε καὶ ἔριξε ὁσαύτως τόσα ὅστε δενὲ μεινε τίποτε ποῦ δὲν ἐρεσεντερίστη ἤγουν ὁ πύργος ὁλοτρίγυρα καὶ τὰ τουριόνια καὶ τὸ καμπανάλε. Τὸν αὐτὸν χρόνον ἐγίνικαν καὶ ἕτεροι πολὴ ἤγουν ἐκείνη τὴν ἑβδομάδα καὶ τὴν ἑτέρη κάπου κάπου καὶ πάλι παρενπρός, μάς στὰς 21 τοῦ Αὐγούστου ἡμέρα σάββατο τὴν αὐγὴν πρὶν εὐγει ὁ ἥλιος ἔκαμε ἕτερος ἕνας μεγαλότατος μὰ χόρις ζημία καμμία.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

— Δικασθεὶς ἐνώπιον τοῦ ἐνταῦθα Πλημμελειοδικείου, κατὰ τὸ παρελθὸν Σάββατον, ὁ δήμαρχος Ζακυνθίων κ. Ἀναστάσιος Λούντζης, κατηγορούμενος ἐπὶ ἐξυβρίσει κατὰ τοῦ πρωτοδίκου κ. Δαρδούγια ἐκπληροῦντος, κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν βοηθημάτων, καθήκοντα Εἰσαγγελέως, κατεδικάσθη εἰς δεκαπενθήμερον φυλάκισιν. Ἡ ἀνέλπιστος αὕτη εἴδησις ἀστραπηδὸν ἀνὰ τὴν πόλιν διαδοθεῖσα ἔπρεπε καὶ δικαίως νὰ ἐμποιήσῃ ἀλγεινὴν ἐντύπωσιν· διότι ὁ κ. Λούντζης οὔτε κλέπτης ἐφωράθη, ὡς τόσοι ἄλλοι, κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, οὔτε ἡ θέσις του, θέσις ἀνδρὸς ἀριστοκρατικῆς οἰκογενείας, βουλευτοῦ ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν, δημάρχου τέλος ἐπέτρεπε νὰ ἐξυβρίσῃ τὸν κ. Δαρδούγιαν ἐν αὐτῇ τῇ εἰσαγγελικῇ του ἰδιότητι, ἀλλὰ θελήσας νὰ ὑπερασπίσῃ τὰ συμφέροντα τοῦ πτωχοῦ λαοῦ ἐξέφερε λέξεις τινὰς θυμοῦ ἐν αὐτῇ τῇ ἀγανακτήσει του, βλέποντος ἀσπλάγχνως καὶ δημοσίᾳ λῃστευόμενον τὸν πάσχοντα λαὸν, πρὸς τὸν κ. Δαρδούγιαν, οὐχὶ ὡς πρὸς Ἀρχὴν, ἀλλ' ὡς πρὸς συνάδελφον, ἀλλ' ὡς πρὸς μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς, μεταβάντα εἰς ὃ μέρος ὁ κ. Λούντζης διένειμε σανίδας. Οὐχ' ἧττον, ἀφοῦ τὸ Δικαστήριον, μετὰ τὴν λαμπρὰν ὑποστήριξιν τοῦ συνηγόρου κ. Θ. Φραγκοπούλου καὶ τὴν ἀπολογίαν αὐτοῦ τούτου τοῦ Δημάρχου κ. Λούντζη, ἐθεώρησε τὰς λέξεις ἐκείνας, ὡς ὕβριν πρὸς Ἀρχὴν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων αὐτῆς καὶ διὰ τοῦτο κατεδίκασε τὸν κ. Λούντζην, σεβόμεθα τὸ δεδικασμένον. Ὁ κ. Λούντζης μετέβη κατόπιν εἰς τὰς φυλακὰς πρὸς ἔκτισιν τῆς ποινῆς αὐτοῦ, καὶ τοι νομίζομεν ὅτι ἤρκει δι' ἕνα Λούντζην ἡ ἠθικὴ προσβολὴ καταδικαστικῆς ἀποφάσεως ἐκεῖ δὲ, κατὰ τὰς ὀλίγας τῆς διαμονῆς του ἡμέρας, ἄπειρος κόσμος πάσης τάξεως καὶ κομματικῆς ἀποχρώσεως ἔσπευσεν, ὅπως ἐπισκεφθῇ αὐτὸν καὶ ἐκφράσῃ τὴν λύπην του ἐπὶ τῷ ἀπροσδοκήτῳ τούτῳ γεγονότι, ἐὰν δὲ λόγοι ὑγείας δὲν ἐπέβαλλον τὴν ἔκτισιν τῆς ποινῆς αὐτοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας του, βεβαίως ἤθελεν ἐκτίσει αὐτὴν ἐντὸς τῶν φυλακῶν, ὅπου τόσοι κακοῦργοι καὶ λοιποὶ ἐγκληματίαι ἐγκλείονται.

— Ἡ ὑγεία τῆς πόλεως καὶ τῆς νήσου ἐν γένει διατελεῖ ἐν εὐαρέστῳ σημείῳ, ἡ δ' ἐν τῷ χωρίῳ Ἁγίῳ Κήρυκι τοῦ δήμου Ψωφίδος παρουσιασθεῖσα νόσος, ἐξ ἧς πολλοὶ ἔπαθον, εὑρίσκεται εἰς ὕφεσιν.

— Κατὰ τὸν λήξ. μῆνα Σ)βριον ἀρκετοὶ σεισμοὶ ἐγένοντο ἐν τῇ νήσῳ ἡμῶν. Τούτων οἱ αἰσθητότεροι ἦσαν ὁ τῆς 4ης τοῦ μηνὸς περὶ ὥραν 7,20′ μ. μ.—ὁ τῆς 5ης ἰδίου περὶ τὴν 11,15′ δυνατὸς μετὰ βοῆς.—ὁ τῆς 6ης ἰδίου περὶ ὥραν 0.20′ π. μ. ἀσθενὴς—ὁ τῆς 7ης ἰδίου περὶ ὥραν 6.13′ π.μ. ἀσθενὴς·—ὁ τῆς 11ης ἰδίου περὶ ὥραν 0,53′ π.μ. ἱκανῆς διαρκείας μετὰ βοῆς.—ὁ τῆς 21ης ἰδίου περὶ ὥραν 6, 48′ π. μ. ἀσθενὴς μετὰ βοῆς.

— Περὶ τὴν 9.ην μ. μ. ὥραν τοῦ παρελθ. Σαββάτου ἐξερράγη πυρκαϊὰ ἐν τῷ παρὰ τῇ πλατείᾳ Γεωργίου Α′. σαπωνοποιείῳ τοῦ κ. Ν. Εὐαγγελιστοῦ Λούτα, ἥτις καὶ κατεσβέσθη. Ἐρωτῶμεν τοὺς ἁρμοδίους, ἐὰν ἡ πυρκαϊὰ αὕτη ἐλάμβανε μείζονας διαστάσεις, ὑπῆρχεν ἆρά γε μία κἂν ἀντλία πρὸς κατάσβεσιν αὐτῆς;

— Πλὴν τοῦ α΄. δημοτικοῦ σχολείου τῶν ἀρρένων, τὰ λοιπὰ στεροῦνται ἐπίπλων καὶ ἄλλων χρειωδῶν, ὧν ἕνεκα ἀδύνατος καθίσταται ἡ ἐξακολούθησις τῶν μαθημάτων. Τί γίνεται ἡ ἀναφορὰ τὴν ὁποίαν πρὸ πολλοῦ περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης ὑπέβαλεν ὁ δικηγόρος κ. Ἀνδρ. Μπαμπάκος, ὡς Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπή;

— Μετὰ χαρᾶς καὶ ἡμεῖς ἠκούσαμεν τὴν πρόσληψιν ὡς διευθυντοῦ τῆς ἐν Ἀθήναις φιλαρμονικῆς, τοῦ διακεκριμένου μουσικοδιδασκάλου κ. Διον. Λαβράγκα ἀγαπητοῦ ἡμῶν φίλου, καὶ δικαίως ἐκτιμηθέντος ὑπὸ τοῦ συμβουλίου τῆς φιλαρμονικῆς ἑταιρίας. Ὁ κ. Διον. Λαβράγκας ὑπόσχεται πολὺ εἰς τὴν φιλαρμονικὴν Ἀθηνῶν διὰ τὸ ὄντως μουσικὸν αὐτοῦ τάλαντον. Συγχαίροντες ἀπὸ μέσης καρδίας τὸν ἀγαπητὸν ἡμῶν φίλον κ. Δ. Λαβράγκαν συγχαίρομεν καὶ τὴν ἐν Ἀθήναις φιλαρμονικὴν διὰ τὴν σπανίαν ταύτην ἀπόκτησιν.

— Πρὸς τὸν φτωχὸν πατέρα τὸν πέμψαντα ἡμῖν ταχ)κῶς πρὸς δημοσίευσιν ἐν ταῖς «Μούσαις» τὴν ἀνώνυμον ἐπιστολήν του περὶ γενομένων ἔν τισι δημοτικοῖς ἐνταῦθα σχολείοις καταχρήσεων, ὡς λ. χ. ἐπὶ παρανόμῳ ἀπαιτήσει διδάκτρων, πωλήσει διδακτικῶν βιβλίων ἐν τιμαῖς μείζοσι τῶν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπείας ὁριζομένων κλπ. ἀπαντῶμεν, ὅτι, κατ' ἀρχὴν, ἀνωνύμους ἐπιστολὰς δὲν δημοσιεύομεν. Γνωρίζομεν ὅτι ἀποφεύγετε νὰ θέσητε τὴν ὑπογραφήν σας, διότι ἴσως ἔχετε τὸ τέκνον σας εἴς τι τῶν ἀνωτέρω σχολείων, δύνασθε ὅμως δι' ἀναφορᾶς σας πρὸς τοὺς ἁρμοδίους νὰ ἐκθέσητε τὰ παράπονά σας καὶ ζητήσητε τὴν δέουσαν θεραπείαν, ἐὰν δὲ καὶ παρ' αὐτῶν δὲν εἰσακουσθῆτε, τότε ἀφετε τὰ πράγματα εἰς τὴν τύχην των, διότι καὶ ἡ ἐπιστολή σας δημοσιευομένη οὐδὲν θὰ φέρῃ ἀποτέλεσμα, ἀφοῦ τοιοῦτον δὲν ἔφερε καὶ ὁ ἐγχώριος τύπος, ὅστις ἐπανειλημμένως ἔγραψε περὶ τῶν καταχρήσεων τούτων.

— Ὁ ἄρτος ἐλεεινότατος, κυριολεκτικῶς δὲν τρώγεται. Ὡς φαίνεται κατεδικάσθημεν νὰ μὴ τρώγωμεν καλὸν ἄρτον, μὲ ὅλας τὰς ὑποτιμήσεις τῶν σιτηρῶν, μὲ ὅλα τὰ παράπονα τοῦ λαοῦ.

— Ὁ ἀξιέπαινος καὶ λίαν εὐφυὴς συμπολίτης μας κ. Δημήτριος Θ. Φραγκόπουλος ὑποστὰς ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου τὰς πρακτικὰς αὐτοῦ ἐξετάσεις ἔτυχε τοῦ βαθμοῦ ἄριστα. Συγχαιρόμενοι ἐκ ψυχῆς αὐτῷ εὐχόμεθα καὶ τὴν ἐν τῷ πρακτικῷ βίῳ πλήρη τῆς ἐπιστήμης του εὐδοκίμησιν.

— Μετὰ λαμπρὰς ἐξετάσεις εἰσήχθη ἐν τῇ πρώτῃ τάξει τῆς ἐν Ἀθήναις σχολῆς τῶν πολιτικῶν μηχανικῶν ὁ ἐξαίρετος καὶ εὐφυὴς νέος κ. Ἄγγελος Η. Οἰκονόμου.

— Ἐξεδόθη κατ' αὐτὰς ἐνταῦθα ἔμμετρος ἐφημερὶς ὑπὸ τὸν τίτλον «Ὁ Κουτούζης.» Εὐχόμεθα καλὴν πρόοδον.

— Ἀφίκοντο ἐξ Ἀθηνῶν οἱ ἀξιότιμοι κ. κ. Ἰούλιος Γαλβάνης ἰατρὸς, Νάρκισσος Καιροφύλαξ ἔμπορος, Ν. Παπαδάτος μετὰ τῆς δεσποινίδος ἀδελφῆς του Μαρίας, Γεώρ. Νικολόπουλος Ταμίας, καὶ Ἰωάν. Λεονταράκης δικηγόρος.

— Ἀφίκετο ἐκ Πατρῶν ὁ ἐξαίρετος νέος καὶ ἄριστος φίλος κ. Γεώργιος Π. Παπανδρόπουλος, δημοσιογράφος.

— Δηχθεὶς ὑπὸ λυσσῶντος κυνὸς ἀνεχώρησεν εἰς Παρισίους ὁ εὐγενέστατος φίλος καὶ ἄριστος νέος κ. Ἀντώνιος Ι. Κομούτος. Εὐχόμεθα αὐτῷ καλὴν ἐπάνοδον.

— Ἀνεχώρησαν εἰς Ἀθήνας οἱ ἀξιότιμοι κ. κ. Ροβέρτος Ρώμας, Διονύσιος Μερκάτης μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἑρμάνου, Κωνσταντῖνος Ν. Καιροφύλαξ, φοιτ. τῆς φιλολογίας, Ἰάκ. Θωμόπουλος ἰατρὸς, Γεώργ. Κλάδης μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Σπυρίδωνος φοιτητοῦ, Νικ. Ἱερ. Λεονταρίτης φοιτητὴς εἰς τὴν Μονὴν δὲ τῆς Σκαφιδιᾶς ὁ ἐκεῖ μοναχὸς Ἀγάπιος τὸ γένος Βολτέρρας.

— Μετὰ ὀκταήμερον ἀσθένειαν καὶ παρὰ τὰς πολλὰς τῆς ἐπιστήμης προσπαθείας, ἀπεχαιρέτησε διὰ παντὸς τὸν κόσμον ἡ εἰκοσαέτις νεᾶνις Στυλιανὴ Δ. Τσουλούφη, ἐν τῷ μέσῳ τῶν θρήνων καὶ ὀλοφυρμῶν ἀτυχῶν μητρὸς καὶ ἀδελφῶν καὶ λοιπῶν συγγενῶν καὶ φίλων. Τὴν προώρως μεταστᾶσαν ἐκόσμουν σπάνιαι ἀρεταὶ, ἔκτακτος φιλεργία, σέβας καὶ ὑπακοὴ πρὸς τοὺς ἀνωτέρους, αἰσθήματα ἁγνὰ, ψυχὴ ἀθώα καὶ ἄδολος καὶ ἐν γένει πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ καταστήσῃ μίαν νέαν ἀξίαν ἀγάπης καὶ ἐκτιμήσεως. Ἡ κηδεία της ἐγένετο συγκινητικὴ καὶ ἐπιβάλλουσα, πολὺς δὲ λαὸς προέπεμψεν αὐτὴν μέχρι τῆς τελευταίας της κατοικίας εὐχόμενος τοῦ θεοῦ ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ἀθώας αὐτῆς ψυχῆς.

Ζητοῦμεν συγγνώμην παρὰ τῶν ἀξιοτίμων κ. κ. συνδρομητῶν καὶ ἀναγνωστῶν μας ἐπὶ τῇ μὴ τακτικῇ ἐκδόσει τοῦ φύλλου τῶν «Μουσῶν» ἕνεκα ἐπισυμβάντος θανάτου συγγενοῦς ἡμῶν. Τοῦτ' αὐτὸ ἐπαναλαμβάνομεν καὶ πρὸς πάντας τοὺς μέχρι τοῦδε ἀποστείλαντας ἡμῖν ἐπιστολάς.

Ἡ Διεύθυνσις.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ